

INTÉZMÉNYI TÁJÉKOZTATÓ

A TANULMÁNYAIKAT
2017. SZEPTEMBERÉBEN
MEGKEZDŐ ESTI
TAGOZATOS MESTERSZAKOS
HALLGATÓK RÉSZÉRE

A TAN KAPUJA
BUDDHISTA
FŐISKOLA
1098 BUDAPEST,
BÖRZSÖNY UTCA 11.



INTÉZMÉNYI AZONOSÍTÓ SZÁM: FI62370



Tartalom

AZ INTÉZMÉNY BEMUTATKOZÁSA	4
KÜLDETÉSNYILATKOZAT	5
ELÉRHETŐSÉGEK	6
AZ OKTATÁST SEGÍTŐ INTÉZMÉNYEK	7
A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI	9
TANULMÁNYI RENDSZEREK	12
Moodle	12
Neptun.	12
TANULMÁNYI ÜGYEK	14
A TERMEK HASZNÁLATÁRÓL.	15
UPÁJA CSOPORT	16
A MESTERKÉPZÉS ÓRA-, VIZSGA- ÉS KREDITTERVE	17
A BUDDHISTA TANÍTÓ ALAPKÉPZÉS TANTÁRGYAINAK LEÍRÁSAI	22
AZ 1. FÉLÉV TANTÁRGYLEÍRÁSAI.	23
A 2. FÉLÉV TANTÁRGYLEÍRÁSAI.	39
A 3. FÉLÉV TANTÁRGYLEÍRÁSAI.	55
A 4. FÉLÉV TANTÁRGYLEÍRÁSAI.	69
4 FÉLÉVEN KERESZTÜL VÉGZENDŐ SZAKMAI GYAKORLAT	78



AZ INTÉZMÉNY BEMUTATKOZÁSA

Iskolánk 1991-ben – a Tan Kapuja Buddhista Egyház felsőoktatási intézményeként – azzal a céllal jött létre, hogy a rendkívül sokszínű és gazdag buddhista hagyomány tanításait Magyarországon is közkinccsé tegye. Nemcsak egy szűk vallási kör igényeit óhajtjuk kielégíteni, de színesíteni szeretnénk a hazai kulturális palettát, azzal a meggyőződéssel, hogy a buddhizmus alapelvei közel állnak mind a magyar, mind az európai szellemiséghez. Iskolánkba nem csak gyakorló buddhistákat várunk, hanem olyan gondolkodni akaró és önmaguk megismerésére vágyó fiatalokat is, akik nem riadnak vissza attól, hogy ember mivoltuk formálását maguk vegyék kezükbe. Legyenek képesek arra is, hogy itt és most, Magyarországon valósítsák meg a buddhizmus tanításait, világiak és szerzetesek részére kidolgozott életgyakorlatát. Önálló szellemi utat járva ismerjék fel a hagyományos buddhista tanításnak a modernkori emberre gyakorolt kiegyensúlyozó és átformáló hatását. Tanulóinknak lehetőségük nyílik a különböző buddhista irányzatok történetének és tanításainak tanulmányozására, kitekintéssel az ezeket történetileg és filozófiailag körülölelő vallási rendszerekre – többek között a hinduizmusra és a taoizmusra –, és az európai filozófia hagyományára is. A buddhizmus iránt mélyen elkötelezett hallgatóink vallási tanítók vagy szerzetesek lehetnek.

Főiskolánkat a Magyar Akkreditációs Bizottság hitelesítette és elismerte. A buddhista tanítói diploma végzett hallgatóinkat alkalmassá teszi arra, hogy népművelői, szociális és karitatív területen, vallási tanítóként dolgozzanak, vagy a szerzetesi hivatást válasszák. 2000-től a Főiskola azokat az érdeklődőket is fogadni tudja, akik csak hétvégén érnek rá.

A Főiskola a hatályos jogszabályok alapján, egyházi fenntartású intézményként működik. Az oktatók, hallgatók és alkalmazottak az Egyház által jóváhagyott Etikai Kódexben foglaltak alapján végzik munkájukat.



**A Tan Kapuját
mindenki előtt
szeretnénk
szélesre tárni.**



KÜLDETÉSNYILATKOZAT

A Tan Kapuja Buddhista Főiskola felsőfokú egyházi tanintézmény. Elnevezése az iskola legfőbb küldetésére utal: hogy a Buddha tanításának kapuját az érdeklődők előtt kitarja. Ez a Tanítás átadásában és annak megvalósításában nyilvánul meg. A buddhista Tanítás különböző formákat ölthet, de elsősorban magában az emberben van jelen, és a felébredés belső útjának járása során ismerhető meg.

A Főiskola tanárainak célja, hogy a tanulókat segítsék a felébredéshez vezető úton. Ők maguk is törekvők, akik legjobb képességük és tudásuk szerint, saját személyes tapasztalatuk fényében igyekeznek közvetíteni a Tanítást. A Közösség minden törekvőt, tanárt és diákot egyaránt tanítványnak tekint.

Hűen a buddhizmus két és fél évezredes gyakorlatához, az élő Tanítást a jelen kor körülményei között (hely, kor, kultúra, nyelv, alkat) valósítjuk meg. A Tanítás egyik megjelenési formáját, a buddhista hagyomány egyik irányzatát sem tekintjük a többenél feljebbvalónak, mivel ezen irányzatok mindegyike más és más beállítottságú törekvőknek kínál megvalósítási utat. Lehetőséget biztosítunk ezek megismerésére, és olyan új irányzatok létrehozására, amelyek szellemi célkitűzéseinknek megfelelnek.

A Főiskola rangsorbeli megkülönböztetés nélkül teret biztosít mind hagyományos, mind új alapítású buddhista vallási irányzatok tanítóinak, és a megismerést segítő szaktudományok képviselőinek.

A Főiskola tantervében, tanítási módszereiben és számonkérési rendszerében a fenti szempontokat juttatja érvényre. A tanórákon túl egyénekre szabott, személyes mester-tanítványi viszonyt feltételező képzést is lehetővé tesz, amely az alaposabb megismerést szolgálja.

A Főiskola képzési rendszerében ötvöződik a tárgyi ismeretek átadása, és a Tanítás belső megvalósítását szolgáló gyakorlati képességek kifejlesztése, hangsúlyt fektetve az önálló gondolkodásra.

Nyitott szívvel fordulunk más vallások felé, nyitottak vagyunk mindazok megismerésére, akik hasonló szándékkal közelítenek hozzánk. Meggyőződésünk, hogy a vallásoknak az emberi szenvedés enyhítésére tett erőfeszítései meghatározó jelentőségűek. Mindezt szem előtt tartva mindent megteszünk azért, hogy munkánk az emberek összességének és az egyes embereknek egyaránt épülésére váljék.

Budapest, 1996. február 1.

A Tan Kapuja Buddhista Főiskola Tanácsa



ELÉRHETŐSÉGEK

KÖZPONTI SZERVEZETI EGYSÉGEK

Rektor: Jelen János
E-mail: rektor@tkbf.hu
Fogadóóra: időpont egyeztetés szerint

Rektor helyettes: Komár Lajos
E-mail: komar.lajos@tkbf.hu
Fogadóóra: időpont egyeztetés szerint

Rektori hivatalvezető: Kovács Attiláné
E-mail: erszike@tkbf.hu
Telefon: (+361) 280-67- 12
Fax: (+361) 280-67- 14
Mobil: (+3670) 339-99- 02

Informatikus, rendszergazda:
Orsós Miklós
E-mail: orsosm@tkbf.hu

A TAN KAPUJA BUDDHISTA FŐISKOLA SZAKKÖNYVTÁRA

Címe: 1098 Budapest, Börzsöny u. 13.
E-mail: library@tkbf.hu
Telefon: (+361)280-6712 16-os mellék
Közvetlen vonal: (+361)347-0689
Nyitva tartás:
Hétfő- Péntek: 10.00 – 17.00
Szombat (csak a hétvégis oktatási
heteken): 11.00 – 14.00

TANULMÁNYI OSZTÁLY

Vezető, Upája csoport koordinátor:
Göröcs Dorka
E-mail: gorocsdorka@tkbf.hu

**Tanulmányi előadó, BA nappali és MA
nappali, esti képzés:** Balogh Petra
Telefon: (+361) 280-67- 12 18-as mellék

Tanulmányi előadó, BA esti képzés:
Kerber Szilvia
E-mail: kerber.szilvia@tkbf.hu

NEMZETKÖZI IRODA

Vezető, mobilitási koordinátor:
Győri Péter
E-mail: gyori.peter@tkbf.hu
Telefon: (+361) 280-67- 12 13-as mellék
Referens: Fenyvesi Boglárka
E-mail: fenyvesi.boglarka@tkbf.hu

JEGYZETBOLT

Címe: 1098 Budapest, Börzsöny u. 11.
Webáruház: www.dakinikonyvek.hu
E-mail: dakinikonyvek@gmail.com
Telefon: (+3620) 383-4297
Nyitva tartás: a honlapon elérhető.



AZ OKTATÁST SEGÍTŐ INTÉZMÉNYEK

Uszó

Az Uszó elvonulási központ és alkotóház a Tan Kapuja Buddhista Egyház és Főiskola közös tulajdona, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Bükkmogyorósd község határában fekszik. Az egyház és a főiskola az Uszó megvásárlásával és működtetésével olyan alkalmas helyet kíván tanítóinak, hallgatóinak és meghívott vendégeinek biztosítani, ahol zavartalanul lehet csöndet, nyugalmat és elmélyülést igénylő szellemi munkát végezni természetes környezetben. A hely különösen megfelel hosszabb elvonulások és rövidebb, de intenzív meditációs kurzusok megtartására, szervezett programok rendezése.



Az Uszó története:

Az Uszót 1980-ban Mireisz László vásárolta meg, majd tartotta fönt Dobosy Antallal és Takács Lászlóval közösen, hogy hosszabb elvonuláson tisztázzák a keleti tanításokhoz fűződő viszonyukat, a gyakorlatban is kipróbálják és megtapasztalják a korábban tanultakat. 1985 és 1987 között az Uszón együtt élve, elvetették annak a spirituális közösségnek magvait, amelyből később az egyház és a főiskola kisarjadt. 1991-ben hat barátjukkal együtt megalapították A Tan Kapuja Buddhista Egyházat és Főiskolát, melynek első tanítói lettek. Néhány évvel ezután az Uszót átadták az egyháznak és a főiskolának, hogy még szélesebb körben hasznosíthatók legyenek azok a páratlan lehetőségek, melyeket a magány és a gyönyörű természeti környezet kínál. Javasolt, hogy vigyen magával mindenki:

- Ásványvíz, élelem
- Valami papucsszerűség (nincs padlófűtés, a cipő pedig gyakran sáros)
- Hálósák, meleg ruhák, vízálló cipő, esőkabát, zseblámpa/gyertya
- Toll, papír, homályos célkitűzések lefolytatására, elmélyült alkotómunka végzésére.



A leendő kolostor, Bajna:

A leendő Dhammadípa kolostor Budapeستől körülbelül 50 km-re, Bajna község mellett, a Bajna patak partján egy keskeny völgyben fekszik, a Bajnát Epöllel összekötő kisoralmú út mentén. Szemben vele az Ör-hegy meredek lejtője található.

A kolostort jelenleg két nagyobb parasztház alkotja egy nagy udvar közepén.

A közelmúltban itt állt a régi vízimalom (az úgynevezett Kinizsi malom) épülete is, amelyet azonban rossz állapota miatt le kellett bontani. Az épületeket körülbelül hetvenötezer négyzetméternyi telek veszi körül, igen változatos terepadottságokkal. A terület nagyjából egyharmada élő fajokkal borított ősbórkás természetvédelmi terület, másik harmada 12-15 éves fenyőerdő, amely egy galagonyásra nőtt rá, és erős tisztítást és rendezést igényel. A terület fennmaradó egyharmadát elvadult és elbokrosodott hajdani legelő, illetve szántó teszi ki. A rendezett állapot eléréséhez még sok munkára van szükség. A telek Bajna felőli sarkába egy közel ötven éve felhagyott, mára a természet által lassan visszavett hajdani agyag- és kőbánya ékelődik be. Az oromszerűen kiálló mészkősziklák messziről láthatók; a legmagasabb mészkőszirt 40-45 méterrel emelkedik a völgy fölé, szép kilátással Epöl falura és a mögötte elterülő sziklás Kopasz-hegyre vagy Látó-hegyre, valamint az Ör-hegy vonulatára.

A terület a Gerecse hegység közepén fekszik, gazdag és változatos növény- és állatvilággal rendelkező szép és változatos táj.

A kolostor megközelítése:

Gépkocsival Zsámbék felől Szomoron át, Gyermelyt érintve, ekkor a faluba beérve jobbra kell kanyarodni Epöl-Úny felé, a faluból kiérve balra egy lovas tanya, jobbra végig a meredek Ör-hegy erdős lejtője, aztán fehér sziklák, és párszáz méter után egy buszmegállónál balra kis híd a patakon át a házakhoz. A másik lehetőség Piliscsaba felől, Tinnyén át, Úny-Máriaalom-Epöl, Epölt elhagyva párszáz méter után a buszmegálló és a híd (a fehér sziklák innen is látszanak), természetesen ezúttal jobbra.

Busszal a Széna térről egyenesen Bajnáig lehet jönni, a jegyet előre kell megváltani, Bajna Szövetkezeti Vendéglőig. A vendéglővel szemközti buszmegállóból időről-időre buszjárat indul Epöl felé, a malom onnan a második megálló, ezért a menetrendben érdemes külön megnézni a Bajna, Malom megállót is. Megjegyzendő, hogy a Szövetkezeti vendéglőtől a malomig külön jegyet kell váltani. Gyalogosan a vendéglőtől visszafelé indulva balra kell elkanyarodni a már említett Epöl-Úny felé tartó leágazáson, az út kb. 25 perces séta. Szombaton és vasárnap 9 órakor indul a reggeli közvetlen busz, hétköznap van korábbi is.



A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI

BUDDHISTA TANÍTÓ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. **A mesterképzési szak megnevezése:**
buddhista tanító (Buddhist Theory and Practice)

2. **A mesterképzési szakon szerorzhető végzettségi szint és a szakképzettség diplomában szereplő megjelölése:**

- **végzettségi szint:** mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

- **szakképzettség:** okleveles buddhista tanító

- **a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:** Buddhist Theory and Practice

- **választható specializációk:**
 - páli nyelvű dharmatanító,
 - tibeti nyelvű dharmatanító

- **a mesterképzési szakon szerorzhető szakképzettség Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje:** 7



3. **Képzési terület:** hitéleti

4. **A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:**

4.1. A mesterképzésbe történő belépésnél feltétel nélkül elfogadott szakok a hitéleti alapképzési szakok és a bölcsészettudomány képzési terület alapképzési szakjai

5. **A képzési idő félévekben:** 4 félév



6. A mester fokozat megszerzéséhez szükséges kreditek száma: 120 kredit

7. A képzés célja:

A buddhizmus oktatási rendszerében a Középút vagy a Nemes Nyolcérteű Ösvény a meghatározó elv. A képzés



célja, hogy az elsajátított tudás a gyakorlás révén tapasztalattá váljon, majd a tapasztalatok a hétköznapi életbe, valamint a viselkedésbe integrálódjanak. A mesterképzés a buddhizmus és a kapcsolódó tudományágak mélyebb megértését adja, valamint az önálló kutatásra, fordításra ösztönzi a hallgatót. Az elméleti képzéshez a fentiek szerint gyakorlati órák, valamint elvonulások és hat hét összefüggő gyakorlat tartozik

(segítő munkák: elvonuló helyen való segítés, hospice szolgálat, menhelyen, kórházakban töltött szakmai gyakorlat).

Az oktatás célja a Tan megértésén és gyakorlásán (tudásán és látásán) át a hallgatót eljuttatni a megszabadulásig. A buddhizmus a hármas – erkölcs, elmélyedés, bölcsesség – képzési formát tartja a megszabadulás elérése hatékony módszerének. Erre alapozva a testi (jóga, csikung), nyelvi (fordítás, szertartás, tanátadás) és a buddhista filozófiai képzés, az elmélet és gyakorlat összhangja (meditáció) révén az Alap (elmélet), Ösvény (gyakorlat), és Gyümölcs (a kettő elválaszthatatlansága) tanítása a cél.

A buddhista tanító tudása és képességei:

- A különböző vallások és buddhista irányzatok filozófiájának megismerése, a tettek és azok következményeinek megismerése, mely az egyéni felelősség és a belátáson alapuló erkölcs, a nem-ártás öt szabályának a gyakorlatához vezet.
- A helyes meditáció elsajátítása, mely a megismeréséhez, tudat lecsendesítéséhez vezet.
- A helyes életmód kialakítása, melynek révén a tanítvány alkalmassá válik a tanultak alkalmazására a hétköznapi életben és a Dharma oktatására. A Dharma oktatója nem tér el az öt erkölcsi alapelv, a sílák szerinti élet, valamint a Három Drágakő szellemétől, a legfőbb szándéka a szenvedés enyhítése.



- A Hat Tökéletesség tanításai alapján a tanításokban a szükséges kompetenciák megszerzésével képes az adás és az erkölcsös viselkedés tökéletessége révén a segítő attitűd gyakorlati szinten való gyakorlására, a helyzetnek megfelelő viselkedés képességének a kialakítására. A türelem, a törekvés és az összeszedettség tökéletességének képessége a tanítványi és tanítói erények (az együttérzés, az odafigyelés, a kommunikáció és szerénység elsajátítását eredményezi).

- Felismeri saját világlátását, ezáltal elfogadja másokét. Felelősséget vállal a saját nézeteiért. A buddhizmus nemzetközi kapcsolatrendszerében képes hatékonyan részt venni. A buddhista tanítások, valamint a modern tudományok megismerése által hatékony tagjává válik a társadalomnak tudományos, kommunikációs vagy segítői munkakörben történő elhelyezkedéskor. Képes mindenből, legfőképpen a saját tapasztalataiból tanulni, és ezt tenni élete fő vezérfonalának.

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges, továbbá a buddhizmus két kanonikus nyelvének egyikéből - a páliból, vagy a tibetiből - fordítói szint elérése.

8. A képzés szempontjából lényeges más rendelkezések:

A két nyelvi specializáció célja, hogy a buddhizmust a mai modern tudományok

összefüggésében tárgyalja, valamint hogy elmélyedt tudást kínáljon a kanonikus nyelvek egyikéből.

A képzésben az 1-3. szemeszterben egy hetes szakmai gyakorlat – elvonulás, zárandoklat –, a 4. szemeszter végén hat hét összefüggő szakmai gyakorlat teljesítendő.

Az egyházi képzésnek megfelelően sajátos környezetben, részben idegen nyelven folyik a képzés; külföldi részképzés lehetőségével. Az elméleti képzés mellett nagy szerepet kap a közvetlen tapasztalás a meditációs kurzus révén.



TANULMÁNYI RENDSZEREK

Moodle

A MOODLE E-learning rendszer az összetett tanulási tartalmakat jól menedzselő e-keretrendszer. Az online tanulási környezet biztosításával az e-tanulás és -tanítás teljes lebonyolítását teszi lehetővé. Képes összefogni az oktatási szereplőket és az oktatási anyagokat a virtuális térben.

A hallgató tanulmányai meghatározott részeit ebben a rendszerben teljesíti.

<http://moodle.tkbh.hu>



Neptun

A Neptun rendszert a felsőoktatási intézmények használják tanulmányi, pénzügyi, oktatásszervezési feladataik adminisztrálására, adatkommunikációra a FIR és OEP felé, valamint az oktatással kapcsolatos tevékenységek elvégzéséhez.

A Neptun különböző modulokból épül fel, ezek a modulok egy felhasználói csoport vagy tevékenységi kör köré vannak szervezve. A modulok közül a Hallgatói és Oktatói modult WEB-ről lehet használni, a Neptun további moduljai kliens gépeken futnak a karokon, tanszékeken, a Központi Tanulmányi Hivatalban stb. A neptunban az adatokhoz való hozzáférést egy jogosultsági hierarchia határozza meg, amelyet az egyes szervezeti egységek vezetői kérnek meg dolgozóik számára.

A beiratkozott hallgató az interneten tudja intézni ügyeit: a Neptunban található tárgyleírások és mintatantervek alapján felveheti tárgyait, láthatja órarendjét, vizsgákra jelentkezhet, megtervezheti, ellenőrizheti tanulmányi előmenetelét. Oktatóinak munkáját véleményezheti a félév végén. A tanulmányaihoz kapcsolódó kérvényeit a Neptun rendszeren keresztül



adhatja be, az egyes kérvényeknél azt is figyelemmel kísérheti, hol tart az ügyintézés. A pénzügyek szintén a Neptunon keresztül intézendők.

A hallgatók tanulmányaik végeztével záróvizsgát tesznek, amelynek szervezése valamint az index alapján történő oklevél és oklevélmelléklet kiadása is a Neptunból történik.

Az oktatók a Neptun segítségével az interneten keresztül is tartják a hallgatóval a kapcsolatot: tájékoztató leveleket küldhetnek hallgatói csoportoknak, évközi feladatokat, beszámolókat írhatnak ki a Neptunban, amelyeknek értékelését a hallgató láthatja. Vizsgalapon és teljesítési lapon adminisztrálják a hallgatók eredményeit, láthatják a hallgatók visszajelzéseit oktatói munkájukról.

A Tanulmányi Osztályon kliens gépeken adminisztrálják a hallgató minden tanüggyel összefüggő tevékenységét. Az aktív, végzett illetve tanulmányaikat megszakított hallgatók egyaránt megtalálhatók a rendszerben. Adataikról, tanulmányi státuszukról folyamatosan jelentés készül a FIR-nek, OEP-nek.



Ezekén túl a Neptunban saját lekérdező felületen lehet egyedi lekérdezéseket megszerkeszteni és futtatni, illetve elküldeni adott felhasználóknak a Neptun adattábláival, azok kapcsolatainak feltételekkel történő megadásával.

<http://tkbf.hu/hallgatok/tanulmanyi-oldalak/neptun>



TANULMÁNYI ÜGYEK

A tanulmányokkal kapcsolatos időszakokról, határidőkről minden szemeszterhez kapcsolódóan a honlapon és a főépület faliújságjain találsz tájékoztatást.

A tanulmányi ügyeidet a Tanév rendjében megadott időkeretek szerint a Tanulmányi Osztály nyitva tartási idejében intézheted a képzésedet gondozó ügyintézőnél.

Kérünk, hogy a tanulmányi ügyintézés során tartsd be a határidőket és az ügyintézés módját mert azoktól a Tanulmányi Osztály nem térhet el.

Az első beiratkozást követően tanulmányaid során a Neptun rendszeren keresztül minden szemeszterben újra be kell jelentkezned, valamint nyilatkoznod kell arról, hogy a félév során aktív vagy passzív státuszban szeretnél lenni.

A tantárgyakat csak aktív hallgatói jogviszonyban tudod felvenni.

A tárgyfelvételt nagyon körültekintően végezd, mert a tárgyfelvételi időszak lejártá után nincs lehetőség utólagos tárgyfelvételre és tárgyleadásra!

Tanulmányaidat a <http://www.tkbf.hu/foiskola/szabalyzatok> honlapon elérhető szabályzatok ismeretében, az azokban foglaltak szerint végezd.

A szemeszterekre vonatkozó határidőket, az órarendet, a tárgyfelvétellel és a vizsgákkal, valamint a költségtérítéssel és más díjakkal kapcsolatos információkat a <http://www.to.tkbf.hu> oldalon találod eredményyel.



A TERMEK HASZNÁLATÁRÓL

A szertartástermekben a gyakorlati órákon, meditációkon párnán fogsz ülni. Kérünk, hogy az oltáron csak az oktató kérésére tevékenykedj. A szőnyeg, párnák, pléddek tisztán tartása érdekében ne vigyél be ennivalót, vizet, teát is csak zárható üvegben.

A gépteremben lévő számítógépeket a Neptun kódoddal használhatod az oktatási napokon 9.00 – 18.00 óra között. Az étkezés, ivás a gépteremben tilos.

Kérünk, hogy a számítógép használatának megkezdésekor figyelmesen olvasd el a „géptermi panca sílát”, melyben hasznos információkat találsz a dokumentumaid biztonságos tárolásáról, a nyomtatásról és más szabályokról is.



UPÁJA CSOPORT

Az Upája Csoportban segítséget kérhetsz és kaphatsz a tanulmányaid során felmerülő problémáiddal kapcsolatosan, bármikor és bármilyen okból keletkeztek is azok.

Amennyiben valamilyen fogyatékossgal élsz, és szakértői véleményt mutatsz be erről, többféle segítséget is igénybe vehetsz a tanulmányaid során. Annak megfelelően, hogy mire van szükséged, például:

- órai jegyzeteket, hanganyagokat kaphatsz
- speciális eszközöket biztosítunk a tanórákon és a vizsgákon
- felzárkóztató órákra, korrepetálásra járhatsz
- az egyéni tanulási stílusodnak megfelelő módszereket tanulhatsz
- kivételes tanrend alapján végezheted a tanulmányaidat
- pénzbeli támogatással, pl. ingyenes nyomtatás lehetőségével segítünk
- a diplomához szükséges nyelvvizsga alól részleges vagy teljes felmentést kaphatsz.

Amennyiben nem rendelkezel hivatalos igazolással valamely fogyatékossgáról, de nehezen boldogulsz a tanulással, esetleg életvezetési problémáid vannak, szintén kérhetsz segítséget.

Gyakran előfordul, hogy a korábbi, középiskolai tanulmányok során megszokott tanulási és jegyzetelési módszereid javarészt elavultak, kevésbé működőképesek, mire megkezdted a főiskolai tanulmányaidat. Az a módszer, ahogyan a középiskolában tanultál, a felsőoktatásban sokszor nem ad sikerélményt.

A buddhista tanulmányok különösen más tanulási stratégiát kívánnak, hiszen nem csak a lexikális ismeretek fejünkbe tömködése a cél, hanem önálló gondolkodásra, a tapasztalatszerzésen alapuló saját élmények megfogalmazására is szükség van ahhoz, hogy a Buddha tanításait megértve a saját életben is pozitív irányú változásokat érijünk el.



A MESTERKÉPZÉS ÓRA-, VIZSGA- ÉS KREDITTERVE

MESTERKÉPZÉS		Kredit	Félévek				Előfeltétel <i>Párhuzamos</i>
Neptun kód	Tantárgy		I.	II.	III.	IV.	
Összehasonlító filozófia 1–2.		Σ 4					
M2-E-B601	Összehasonlító filozófia 1. (Buddhizmus és filozófia)	2	15 k				–
M2-E-B602	Összehasonlító filozófia 2. (Buddhizmus és vallás)	2		15 k			M2-E-B601

Módszertan 1-2.		Σ 4					
M2-E-B701	Tudományos módszertan 1. (Értekezés)	2	15 gyj				–
M2-E-B702	Tudományos módszertan 2. (Kutatás)	2		15 k			M2-E-B701

Buddhista meditáció 1–4.		Σ 8					
M2-E-B301	Buddhista meditáció 1. (Szatipatthána)	2	15 aí				–
M2-E-B302	Buddhista meditáció 2. (Vipasszaná)	2		15 aí			–
M2-E-B303	Buddhista meditáció 3. (Tudati képzés)	2			15 aí		M2-E-B302
M2-E-B304	Buddhista meditáció 4. (Zen)	2				15 aí	–



Test és tudat 1-4.		Σ 10					
M2-E-B311	Test és tudat 1. (Elvonulás)	2	23 aí				korábbi elvonuláson való részvétel
M2-E-B312	Test és tudat 2. (Zarándoklat)	2		23 aí			
M2-E-B313	Test és tudat 3. (Elvonulás)	4			23 aí		M2-E-B312
M2-E-B314	Test és tudat 4. (Szertartástan)	2				15 gyj	M2-E-B313

Buddhista filozófia 1-4.		Σ 12					
M2-E-B201	Buddhista filozófia 1. (Tipitaka)	3	15 k				<i>M2-E-B101</i>
M2-E-B202	Buddhista filozófia 2. (Ismeretelmélet és logika)	3		15 k			M2-E-B201
M2-E-B203	Buddhista filozófia 3. (Madhjamaka)	3			15 k		M2-E-B202
M2-E-B204	Buddhista filozófia 4. (Jógácsára)	3				15 k	M2-E-B203

Angol nyelvű buddhista szakszövegolvasás 1-4.		Σ 8					
M2-E-B401	Angol nyelvű buddhista szakszövegolvasás 1.	2	15 gyj				–
M2-E-B402	Angol nyelvű buddhista szakszövegolvasás 2.	2		15 gyj			M2-E-B401
M2-E-B403	Angol nyelvű buddhista szakszövegolvasás 3.	2			15 gyj		M2-E-B402
M2-E-B404	Angol nyelvű buddhista szakszövegolvasás 4.	2				15 gyj	M2-E-B403



Buddhista tanátadás 1-5.		Σ 14					
M2-E-B801	Buddhista tanátadás 1. (Tanhallgatás és vita)	3	15 gyj				M2-E-B201
M2-E-B102	Buddhista tanátadás 2. (Tanátadás)	3		15 gyj			M2-E-B101
M2-E-B103	Buddhista tanátadás 3 (Buddhista etika)	3			15 gyj		M2-E-B101
M2-E-B104	Buddhista tanátadás 4. (Buddhista pedagógia)	3		15 gyj			M2-E-B102
M2-E-B105	Buddhista tanátadás 5. (A meditáció oktatása)	2			15 gyj		M2-E-B101

Buddhista etika és pszichológia 1-4.		Σ 8					
M2-E-B501	Buddhista etika és pszichológia 1. (Buddhizmus és gyógyítás)	2	15 k				–
M2-E-B502	Buddhista etika és pszichológia 2. (Buddhizmus és ökológia)	2	15 k				–
M2-E-B503	Buddhista etika és pszichológia 3. (Buddhizmus és halál)	2		15 gyj			M2-E-B501 M2-E-B502
M2-E-B504	Buddhista etika és pszichológia 4. (A meditáció pszichológiája)	2			15 gyj		M2-E-B503

Buddhista szaknyelv 1-2.		Σ 10					
M2-E-D101	Buddhista szaknyelv 1. (Páli)	5	30 gyj				–
M2-E-D102	Buddhista szaknyelv 2. (Páli)	5		30 gyj			M2-E-D101
M2-E-D311	Buddhista szaknyelv 1. (Tibeti)	5	30 gyj				–
M2-E-D312	Buddhista szaknyelv 2. (Tibeti)	5		30 gyj			M2-E-D111



Buddhista szakszövegolvasás 1-2.		Σ 11					
M2-E-D103	Buddhista szakszövegolvasás 1. (Páli)	6			30 gyj		M2-E-D102
M2-E-D104	Buddhista szakszövegolvasás 2. (Páli)	5				30 gyj	M2-E-D103
M2-E-D113	Buddhista szakszövegolvasás 1. (Tibeti)	6			30 gyj		M2-E-D112
M2-E-D114	Buddhista szakszövegolvasás 2. (Tibeti)	5				30 gyj	M2-E-D113

Buddhizmus ma 1-3.		Σ 7					
M2-E-D201	Buddhizmus ma 1. (Buddhizmus és tudományok)	2	15 k				–
M2-E-D202	Buddhizmus ma 2. (Buddhizmus és művészetek)	2		15 gyj			M2-E-D201
M2-E-D203	Buddhizmus ma 3. (Buddhizmus és tudat kutatás)	3			15 k		–

Szakmai gyakorlat 1-4.		Σ 0	<i>Kredit nélküli kritérium tárgyak</i>				
M2-E-B-Gy001	Szakmai gyakorlat 1.	0	2 nap a í				–
M2-E-B-Gy002	Szakmai gyakorlat 2.	0		3 nap a í			M2-E-B-Gy001
M2-E-B-Gy003	Szakmai gyakorlat 3.	0			2 nap a í		M2-E-B-Gy002
M2-E-B-Gy004	Szakmai gyakorlat 4.	0				3 hét a í	M2-E-B-Gy003

Kiegészítő tárgy		Σ 2					
M2-E-D501	Buddhista esztétika	2			15 k		M2-E-D202



JELMAGYARÁZAT:

- **Előfeltétel** (a tárgykód vastag betűvel szedve):
a tárgy felvétele csak egy korábbi félévben teljesített tárgy esetében lehetséges.
- **Párhuzamos** (a tárgykód dőlt betűvel szedve): a tárgyat a párhuzamossággal megjelölt másik tárggyal azonos szemeszterben kell felvenni és teljesíteni.
- **k:** a tárgy zárási formája kollokvium, mely írásbeli és szóbeli is lehet, és a vizsgaidőszakban lehet érdemjegyet szerezni.
- **gyj:** a tárgy zárási formája gyakorlati jegy, melyre a szorgalmi időszakban végzett tevékenység alapján lehet érdemjegyet szerezni.
- **ai:** a tárgy zárási formája aláírás, melyet a szorgalmi időszakban, vagy a mintatanterv szerinti félévet megelőző vizsgaidőszakban végzett tevékenységgel lehet megszerezni.



A BUDDHISTA TANÍTÓ ALAPKÉPZÉS TANTÁRGYAINAK LEÍRÁSAI

Általános követelmény:

A helyes szemlélet (*sammā-diṭṭhi*), helyes szándék (*sammā-saṅkappa*) jegyében a kurzusok során említésre kerülő ismeretek átfogó elsajátítása, az összefüggések felismerése. Önálló, kritikus gondolkodás elsajátítása a releváns, értékes tartalommal bíró források használata, megfelelő színvonalú kutatási módszerek alkalmazása révén.

Az ismeretanyag teljeskörű elsajátítása, a csoportos és egyéni feladatok során a versengés helyett az együttműködésen alapuló egyre magasabb színvonalú teljesítésére törekedve.

A tanultak továbbvitele, alkalmazása a hétköznapi életben.

A fentiek alapján a tanulmányok során a buddhista szemléletnek megfelelő etikai elvek (*pañca-sīla*) betartása. A fent felsoroltak elsajátítása, gyakorlása, belső készletéből származó értékrend vállalása.

A kurzusokon említésre kerülő ismeretek fentiek szerinti értelmezése, mérlegelése.

A szemináriumokon, gyakorlatokon való aktív részvétel, az írásbeli munkák határidőre történő önálló és felelősségteljes elkészítése. A buddhizmus alapos ismerete, a kurzusok ismeretanyagának elsajátítása.

A tanulmányok során kialakítandó attitűdök:

- *mettā*: kedvesség
- *upekkhā*: kiegyensúlyozottság
- *khanti*: türelem, tolerancia, elfogadás, kitartás
- *karuna*: segítőkészség
- *nekkhamma*: lemondás

A fentiek jegyében a nyugalom és a belső béke megvalósítása, törekvés a megfelelő szintű teljesítményre, együttműködésre.

A képzés során elsajátítandó autonómia és felelősség:

- *sīla*: erény, moralitás, helyes viselkedés
- *dāna*: nagylelkűség, önzetlenség
- *sacca*: igazságosság, becsületesség
- *virīya*: energia, szorgalom, életerő, erő kifejtés

A szakmai gyakorlat kreditérték nélküli, minden szemeszterben végzendő tevékenység. Kritériumtárgy, mely azt jelenti, hogy teljesítése alól nem adható felmentés. A gyakorlatot olyan szervezetenél lehet teljesíteni, mellyel a Főiskola együttműködési megállapodást kötött. A szakmai gyakorlat választott helyszínéről a hallgatónak befogadó nyilatkozatot kell hoznia, melyen szerepel a gyakorlat időpontja is.

A tantárgyakra vonatkozó teljes leírások, a tárgyfelelősök, oktatók és az órarend a <http://www.to.ttkbf.hu> oldalon olvashatóak.



AZ 1. FÉLÉV TANTÁRGYLEÍRÁSAI





AZ 1. FÉLÉV TANTÁRGYLEÍRÁSAI

Neptun kód: M2-E-B601

Meghirdetés féléve: őszi

Az oktatás nyelve: magyar

Tantárgykapcsolat, előfeltétel: nincs

Félév óraszám: 15 óra

Kreditérték: 2

Zárási forma: kollokvium

Moodle: van

A tantárgy neve:

Összehasonlító filozófia 1.
(Buddhizmus és filozófia)

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A kurzus a buddhizmus és a nyugati filozófia életfilozófiai, illetve egzisztencialista gondolati hagyományának hasonlóságait, történeti kapcsolódási pontjait igyekszik feltárni.

Tartalom:

A kurzus alapja Schopenhauer buddhizmus-értelmezése, majd szövegek vizsgálatán keresztül részletesen elemzi Kierkegaard, Nietzsche, Heidegger, Sartre és mások buddhizmussal analóg gondolatait. Kitér a nihilizmus, továbbá az emberi létállapot szorongás-, illetve szenvedésteliségének problémájára, a belevetettség és a halál kérdésére, a választás és a szabadság jelentőségére,

az én mibenlétére stb. Külön kitérünk a japán Kiotói Iskolára, amely a nyugati egzisztencializmust és annak előzményeként tartott keresztény misztika negatív teológiáját (Eckhardt mestert) hasonlította a zen buddhizmushoz, ill. próbálta adaptálni a japán gondolkodáshoz.

Követelmény:

Az előadásokon való részvétel. Maximálisan elfogadható távollét: 3 előadás. Aktív részvétel az előadásokon, valamint referátum a megadott olvasmányok egyikéről.



A tantárgy neve: Tudományos módszertan 1. (Értekezés)

Neptun kód: M2-E-B701
Meghirdetés féléve: őszi
Az oktatás nyelve: magyar
Tantárgykapcsolat, előfeltétel: nincs
Félév óraszám: 15 óra
Kreditérték: 2
Zárási forma: gyakorlati jegy
Moodle: van

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

Az órákon megalapozzuk a felkészülést a dharmatanítói feladatokra, előadásokra, konferenciákon való részvételre.

Tartalom:

Az ókori görög retorika alapjainak, főbb fejlődési pontjainak, az értekezés készítéséről tanítottak áttanulmányozása. Valamint Buddha Nemes Nyolcrétű Ösvény ide vonatkoztatható Helyes beszédről adott tanítása alapján a hallgatók megismerkednek a szemeszter folyamán az értekezés megírásának és előadásának lényeges pontjaival, azokat alkalmazzák is a gyakorlatban. Az órákon megalapozzuk a felkészülést a dharmatanítói feladatokra, előadásokra, konferenciákon való részvételre.

Követelmény:

A szemináriumon való részvétel. Maximálisan elfogadható távollét: 3 alkalom.

Dolgozat: egy választott témáról 10 oldal, szakdolgozati követelmények szerint.



Neptun kód: M2-E-B301
Meghirdetés féléve: őszi
Az oktatás nyelve: magyar
Tantárgykapcsolat, előfeltétel: nincs
Félév óraszám: 15 óra
Kreditérték: 2
Zárási forma: aláírás
Moodle: nincs

A tantárgy neve: Buddhista meditáció 1. (Szatipatthána)

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A gyakorlat folyamatos végzése a buddhista tanulmányok kezdetétől a legmagasabb szintekig megtapasztalhatóvá és érthetővé teszi a tanításokat, végső soron a szenvedéstől történő megszabadulás eszköze.

Tartalom:

A Buddha szatipatthána módszere.

Követelmény:

A meditáción a részvétel kötelező.



A tantárgy neve:
Test és tudat 1.
(Elvonulás)

Neptun kód: M2-E-B311
Meghirdetés féléve: őszi
Az oktatás nyelve: magyar
Előfeltétel:
korábbi elvonuláson való részvétel
Félévi óraszám: 2 x 11,5 óra
Kreditérték: 2
Zárási forma: aláírás
Moodle: nincs

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A BA képzésben szerzett tapasztalatra építve az elvonulás megszervezésében és lebonyolításában való gyakorlat megszerzése.

Tartalom:

A hallgató feladata a BA képzésben megjelenő Elvonulás 1., 3. és 5. kurzusokon való aktív részvétel. Feladatai közé tartozik az elvonulások előkészítése: a helyszín berendezése, adminisztratív teendők, az étkezések lebonyolítása, a szertartási eszközök előkészítése és a szertartások megtartása, önreflexió.

Követelmény:

A kapott utasítások végrehajtása, önálló döntéshozatal, konfliktuskezelés, asszertív kommunikáció.



Neptun kód: M2-E-B201
Meghirdetés féléve: őszi
Az oktatás nyelve: angol, magyar
Tantárgykapcsolat, előfeltétel: nincs
Óraszám: 15 óra
Kreditérték: 3
Zárási forma: kollokvium
Moodle: van

A tantárgy neve: Buddhista filozófia 1. (Tipitaka)

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A Páli kánon keletkezési körülményeinek és szerkezetének megismerése.

Tartalom:

A Páli kánon szerkezeti ábrájának bemutatása, kulcsfogalmak ismertetése, szuttaelemzésre való felkészítés. Az órákon előre kialakított sorrendben a hallgatók beszámolnak a végzett munkáról.

Követelmény:

Egy kiválasztott szutta alapos elemzése a három nyelvű szakkifejezések magyarázó bemutatásával.

Az órákon való aktív részvétel.



A tantárgy neve:
Angol nyelvű buddhista
szakszövegolvasás 1.

Neptun kód: M2-E-B401
Meghirdetés féléve: őszi
Az oktatás nyelve: angol
Tantárgykapcsolat, előfeltétel: nincs
Óraszám: 15 óra
Kreditérték: 2
Zárási forma: gyakorlati jegy
Moodle: van

**A tantárgy képzésben betöltött szerepe,
szakmai tartalma elsajátításának célja:**

Az idegen nyelvű szakirodalom ismeret-
ének elmélyítése, tapasztalatszerzés
a szentiratok magyar nyelvre való
fordításában.

Tartalom:

Samyutta Nikāya, III. Vagga 22. Khandha
samyutta és a hozzátartozó szövegek
fordítása. A szuttákban megjelenő
tanítások felismerése és azonosítása,
a szutták kritikai elemzése, egységes
terminológiai szótár megalkotása a
szöveg páli nyelvű kulcsszavaira. A
visszatérő szövegrészek lehetőség szerinti
egységesítése, következetes fordítása
(azonban nem cél az egyéni különbségek
kiküszöbölése). A szöveg egyes szuttáinak
a Páli kánonban fellelhető részleges vagy
teljes megfelelései (konkordancia), az
eltérések vizsgálata. Konkordanciák a

tibeti, kínai és töredékes szanszkrit nyelvű
kánonokban, mahájána szútrákba átvett
szövegrészek fellelése.

Követelmény:

Az előadásokon való részvétel.
Maximálisan elfogadható távollét: 3
alkalom.

Az óra tárgya a Samyutta nikāya
22. Khandhasamyutta szövege. A
szemináriumon a részvétel ajánlatos,
hiszen „szellemi paradigmaváltást”
követel, és erősen számítunk a diákok
aktív és alkotó közreműködésére. A
kurzus során folyamatosan szóbeli és
írásbeli beszámolókra kerül sor.



Neptun kód: M2-E-B101
Meghirdetés féléve: őszi
Az oktatás nyelve: magyar
Tantárgykapcsolat: Buddhista filozófia 1.
Óraszám: 15 óra
Kreditérték: 3
Zárási forma: gyakorlati jegy
Moodle: van

A tantárgy neve: Buddhista tanátadás 1. (Tanhallgatás és vita)

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy lehetőséget teremtsen a tanítás gyakorlására, olyan környezetben, ahol a körülmények lehetővé teszik az esetleges hiányosságok korrigálását.

Tartalom:

A félév első szakaszában a tanítványok megismerik a Buddha által felvázolt személyiség összetevőket, majd az nyugati pszichológiában használt néhány személyiség elméletet (Freud, Jung, Erikson, Rogers...). Ismereteket szereznek a szociálpszichológia néhány gondolatáról (személypercepció, szerepelvárás...) valamint a kommunikáció néhány fontos modelljéről. A második szakaszban a tanítványok a csoporton belül, egymásnak tartanak 20 perces tanítóbeszédet, amire

a hallgatóság reagál. A csoport tagjai az előadónak kérdéseket tesznek fel a tartalommal illetően és visszajelzést adnak az előadás formájára.

Követelmény:

20 perces előadás megtartása, reflektálás a kérdésekre.



A tantárgy neve:
Buddhista etika és
pszichológia 1.
(Buddhizmus és gyógyítás)

Neptun kód: M2-E-B501
Meghirdetés féléve: őszi
Az oktatás nyelve: magyar
Tantárgykapcsolat, előfeltétel: nincs
Óraszám: 15 óra
Kreditérték: 2
Zárási forma: kollokvium
Moodle: van

**A tantárgy képzésben betöltött szerepe,
szakmai tartalma elsajátításának célja:**

Az előadás célja annak bemutatása, milyen szoros, szimbiotikus kapcsolatban áll a buddhizmus és a gyógyítás.

Tartalom:

A keleti gyógyászati rendszerek átfogó elméleti ismertetése, az alapismeretek gyakorlatban való kipróbálása.

Követelmény:

Szóbeli vizsga



Neptun kód: M2-E-B502
Meghirdetés féléve: őszi
Az oktatás nyelve: magyar
Tantárgykapcsolat, előfeltétel: nincs
Óraszám: 15 óra
Kreditérték: 2
Zárási forma: kollokvium
Moodle: van

A tantárgy neve: Buddhista etika és pszichológia 2. (Buddhizmus és ökológia)

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A helyes viselkedésen alapuló, a káros környezeti hatások csökkentésére irányuló felelős magatartás kialakítása.

Tartalom:

A buddhizmus rendelkezik az összes olyan alapvető tulajdonsággal, amelyek alkalmassá teszik a természeti környezettel való, méltányosságon, törődésen és részvéten alapuló kapcsolat kialakítására. A függő keletkezés tanítása a Buddha egyik legmélyebb felismerése, amely egyértelműen kimondja minden létező kölcsönös függését, ezer szállal összekötöttségét. Ez az egymásrautaltság rámutat, hogy csak az együttműködés és harmónia keresése, a létező lények és a természet mindenkifelett való tisztelete és megbecsülése vezethet élhető élethez ezen a Földön. E tanítás gyakorlati megjelenése a nemes nyolcútvány ösvény harmas erény csoportja (szilakkhandha), a

helyes tett, szó és életvitel módozatainak kifejtésével gyakorlati tanácsokat ad a Dharma útján járóknak, amely a helyes szemléletre és törekvésre támaszkodik. A buddhista gyakorlat feladata helyreállítani az Univerzumot, mint egyetlen darabból álló osztatlan egésznek az eltűnt vízióját, újraegyesíteni az Univerzumot. Amikor szertefoszlik az a meggyőződés, hogy az elkülönült, tartós Én egy különálló, tartósan fennmaradó világban, különálló és tartósan fennmaradó dolgok millióival együtt létezik, akkor feltárul az egymással kölcsönhatásban álló folyamatokból és eseményekből csodálatosan összeszőtt Univerzum képe.

Követelmény:

Az érdemjegy megszerzéséhez szükséges egy 3-5 oldalas, a szakdolgozat formai követelményeinek megfelelő hivatkozással és irodalomjegyzékkel ellátott írásbeli dolgozat benyújtása, aktív részvétel az előadásokon, valamint a félév végén szóbeli vizsga a kurzus ismeretanyagából.



A tantárgy neve: Buddhista szaknyelv 1. (Páli)

Neptun kód: M2-E-D101
Meghirdetés féléve: őszi
Az oktatás nyelve: magyar
Tantárgykapcsolat, előfeltétel: nincs
Óraszám: 30 óra
Kreditérték: 5
Zárási forma: gyakorlati jegy
Moodle: van

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A páli (és a klasszikus tibeti) az MA képzés szerves része, mivel a szak fő tárgya a buddhizmus, a buddhizmus pedig indiai eredetű, ezért szükség van arra, hogy a hallgatók ismerjék az alapítót, a történelmi Buddha szavait a hagyomány szerint legeredetibb módon megőrző szöveganyagot, annak legalább is legfontosabb részeit, illetve a szövegek alapján megismerhető kultúrát. Ezt a célt több kurzus anyaga is biztosítja.

Jelen kurzus során a hallgatók megismerik az ókori india nyelvi környezetét, a szanszkrit és a páli nyelv viszonyát, valamint mélyreható páli nyelvi ismeretekre tesznek szert. A buddhizmus mélyebb megértéséhez vezető egyik út az eredeti nyelven történő olvasás. Mivel a Buddha szavait a hagyomány szerint is legeredetibb formában a páli kánon őrzi, a páli nyelv valamilyen szintű elsajátítása kiemelkedően fontos.

Tartalom:

A tárgy célja a páli nyelv alapszintű elsajátítása: a prózai kánonikus páli nyelvtan, mellőzve még a ritkábban előforduló, nehezebb nyelvi formákat. A tárgy oktatásának módsze az, hogy a hallgatók figyelme mindenekelőtt a szövegekre irányuljon, ezért lehetővé tesszük, hogy a nyelvtanuláshoz szükséges adatokhoz (szótár, nyelvtan, paradigmák) könnyen, gyorsan és kényelmesen hozzáférjenek.

A kurzus anyagát ezért a hallgatók elektronikus formában is megkapják, mely tartalmazza a szükséges szöveganyagot, nyelvtant, szótárt, valamint az alapszintű számítógépes ismeretekkel elérhető kényelmi szolgáltatásokat. Az oktatásnak része a tárgyhoz szükséges számítástechnikai ismeretek átadása is, ezért a hallgatóktól elvárt saját vagy a főiskola számítógépes kapacitásának használata.



A tárgy szöveganyagát rövid dzsátakák alkotják, amelyek előzőleg kisebb-nagyobb mértékben az oktatás igényeinek megfelelően egyszerűsítésen estek át. A dzsátakák prózai kommentárja mellett a hozzájuk tartozó versek is feldolgozásra kerülnek. A félév szöveg anyagát a kurzushoz készített és revideált nyelvkönyv tartalmazza.

Követelmény:

A félév végén szóbeli vizsga az olvasott szöveganyagból (preparátlan szöveg fordítása), valamint írásbeli vizsga a nyelvtanból és a memoriterekből.



A tantárgy neve:
Buddhista szaknyelv 1.
(Tibeti)

Neptun kód: M2-E-D111
Meghirdetés féléve: őszi
Az oktatás nyelve: magyar
Tantárgykapcsolat, előfeltétel: nincs
Óraszám: 30 óra
Kreditérték: 5
Zárási forma: gyakorlati jegy
Moodle: van

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A klasszikus tibeti nyelv a tibeti buddhista kultúra területén a középkori latinéhoz hasonló funkciót töltött és tölt be: erre a nyelvre fordították le az indiai buddhista műveket, a történeti forrásokat és tudományos munkákat, majd ezen a nyelven keletkeztek az önálló irányzattá vált tibeti buddhizmus eredeti filozófiai értekezései, a tibeti állam történetének krónikái és sok nagy jelentőségű tudományos traktátus (pl. az orvoslás, az asztrológia, a nyelvészet köréből).

Ez az indiai alapokon nyugvó, tibeti buddhista hagyomány ma is élő, töretlen, így a klasszikus tibeti nyelv elsajátítása rendkívüli lehetőségeket nyit meg az eredeti szövegek tanulmányozásával azok számára, akik behatóbban érdeklődnek a tibeti buddhizmus és kultúra iránt.

A klasszikus tibeti nyelv ismerete lehetőséget ad arra is, hogy a szanszkrit nyelven elveszett indiai

buddhista forrásokat tibeti nyelven tanulmányozhassák a hallgatók.

Tartalom:

A hallgatók elsajátítják az ún. “fejes” írást, megismerkednek a tibeti szótagok felépítésének hangtani és grammatikai vonatkozásaival, az igeidők, igemódok rendszerével és a megfelelő igealakok képzésének módjával, a főnévragozás rendszerével, az egyszerű és összetett mondatok jellegzetességeivel.

A morfológiai és szintaktikai ismeretek megszerzésével párhuzamosan a hallgatók elsajátítják a szótár használatát is, s végül bizonyos alapszókincs segítségével képesek lesznek egyszerűbb mondatok szótár nélküli fordítására is. Mindez egyúttal a minimális követelményt is jelenti az első félév végére.

A nyelvtani jelenségeket általában nem vizsgáljuk diakrón módon, de ahol egy-



egy jelenség megértését ez elősegíti, nyelvtörténeti vonatkozások is szóba kerülnek magyarázatképpen.

Követelmény:

A hallgatóknak óráról órára írásbeli házi feladatokat kell készíteniük, és az órákon leadott nyelvtani egységeket önállóan is tanulmányozniuk kell otthoni munkával a kötelező olvasmányban, ill. a kiosztott fénymásolt segédanyagokban.

Egy-egy nagyobb nyelvtani rész átismétléséhez röpdolgozatot kell írniuk. Az írásbeli feladatok elsődleges célja nem az osztályzás, hanem a gyakorlás, a megismert elméleti anyag személyes beidegződtetése!

A félév végén írásbeli vizsga lesz, amelyben a félév során tanult nyelvtani sajátosságok ismeretéről kell számot adni gyakorlatok formájában. Az írásbeli megírása kötelező.



A tantárgy neve:
Buddhizmus ma 1.
(Buddhizmus és
tudományok)

Neptun kód: M2-E-D201
Meghirdetés féléve: őszi
Az oktatás nyelve: magyar, angol
Tantárgykapcsolat, előfeltétel: nincs
Óraszám: 15 óra
Kreditérték: 2
Zárási forma: kollokvium
Moodle: van

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

Az előadás összehasonlítja a buddhizmus valamint a nyugati természettudomány szemléletét, tényleges és lehetséges kölcsönhatásait – különös tekintettel a folyamatfilozófia, a logika, a modern kvantumfizika és a kognitív tudományok problémáira.

Tartalom:

A korai buddhista szövegek és a modern nyugati tudat kutatás eredményeinek ismertetése.

Követelmény:

A kurzus során tárgyalt témák valamelyikéből egy – szakdolgozati követelményeknek megfelelően megírt – 7 oldalas dolgozat beadása.



A 2. FÉLÉV TANTÁRGYLEÍRÁSAI





A 2. FÉLÉV TANTÁRGYAI

Neptun kód: M2-E-B602
Meghirdetés féléve: tavaszi
Az oktatás nyelve: magyar
Előfeltétel: Összehasonlító filozófia 1.
Óraszám: 15 óra
Kreditérték: 2
Zárási forma: kollokvium
Moodle: van

A tantárgy neve:
Összehasonlító filozófia 2.
(Buddhizmus és vallás)

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A buddhizmus vizsgálata a vallástudomány módszerein keresztül.

Tartalom:

A kurzuson a vallástudomány fontosabb klasszikus irányzatai főbb módszertani szempontjai alapján közelítjük meg a buddhizmust, mint szociokulturális jelenséget, kimutatva ezzel ezen irányzatok jobbára etnocentrikus és ennél fogva csupán részlegesen használható voltát.

Követelmény:

A kurzuson elhangzottak speciális szemléletmódja miatt a vizsga sikeressége érdekében kötelező az előadásokon való részvétel. Hiányzások száma: max. 3
Szóbeli vizsga az előadások anyaga és a megadott irodalom alapján.



A tantárgy neve: Tudományos módszertan 2. (Kutatás)

Neptun kód: M2-E-B702
Meghirdetés féléve: tavaszi
Az oktatás nyelve: magyar
Előfeltétel: Tudományos módszertan 1.
Óraszám: 15 óra
Kreditérték: 2
Zárási forma: gyakorlati jegy
Moodle: van

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

Az órákon megalapozzuk a felkészülést előadásokra, az adat- és irodalomgyűjtést a szakdolgozathoz.

Tartalom:

Az értekezés készítéséről tanultak átismétlése után kurzus folyamán a hallgatók megismerkednek a kutatómunka folyamatával, részfeladataival. Az órákon megalapozzuk a szakdolgozat megírását.

Követelmény:

Aktív részvétel a szemináriumon. Egy választott témáról 10 oldalas, a szakdolgozati követelmények szerint megírt dolgozat.



Neptun kód: M2-E-B302
Meghirdetés féléve: tavaszi
Az oktatás nyelve: magyar
Tantárgykapcsolat, előfeltétel: nincs
Óraszám: 15 óra
Kreditérték: 2
Zárási forma: aláírás
Moodle: van

A tantárgy neve:
Buddhista meditáció 2.
(Vipasszaná)

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A gyakorlat folyamatos végzése a buddhista tanulmányok kezdetétől a legmagasabb szintekig megtapasztalhatóvá és érthetővé teszi a tanításokat, végső soron a szenvedéstől történő megszabadulás eszköze.

Tartalom:

A Goenka-féle vipasszaná módszer szerint.

Követelmény:

Aktív részvétel a gyakorlaton



A tantárgy neve: Test és tudat 2. (Zarándoklat)

Neptun kód: M2-E-B312
Meghirdetés féléve: tavaszi
Az oktatás nyelve: magyar
Tantárgykapcsolat, előfeltétel: nincs
Félév óraszám: 2 x 11,5 óra
Kreditérték: 2
Zárási forma: aláírás
Moodle: van

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tárgy a buddhista gyakorlati képzés 4. elvonulása.

Tartalom:

A magyar buddhista zarándoklat a Buddha születésnapjához kötődő Vészákha (p: *vesākha pūjā*, szkt: *vaiśākha pūjā*) ünepehez kapcsolódik, és mindig valamely hazai sztúpához történik.

A zarándoklat (szkt: *tīrthacaryā*, tib: *gnas-skor*, j: *junrei* 巡礼) a buddhista kultúrkörben mindenütt jelen lévő vallásgyakorlati forma. A zarándoklat egy gyalogos meditációs gyakorlat, amely során egy buddhista szent helyhez tartunk, azonban ez nem csak egy fizikai hely, hanem a bennünk lévő buddha-természet. A zarándoklat gyakorlata a pancsasíla (p: *pañca-sīla*) állandó figyelembevételére alapoz, ezen kívül elvárja a dohányzástól és húsevéstől való tartózkodást is. Az út

elején minden résztvevő kap egy rövid buddhista szöveget, mint meditációs tárgyat, amellyel útközben dolgoznia kell. A zarándoklat során az időjárás függvényében minden este egy rövid meditációt végzünk.

A zarándoklat utolsó napján lehetőség van csendfogadalomra, így segítve az egyre nagyobb elmélyülést, és jelenben tartózkodást.

Akik egészségileg megtehetik, azok számára az utolsó nap böjtben telik, ami a sztúpához való érkezéskor megtisztult állapotot eredményez.

Követelmény:

A megadott viselkedési szabályok betartásával a választott zarándoklat teljesítése.



Neptun kód: M2-E-B202
Meghirdetés féléve: tavaszi
Az oktatás nyelve: magyar
Előfeltétel: Buddhista filozófia 1.
(Tipitaka)
Óraszám: 15 óra
Kreditérték: 3
Zárási forma: kollokvium
Moodle: van

A tantárgy neve: Buddhista filozófia 2. (Ismeretelmélet és logika)

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A buddhista megismerés gyakorlatának kulcs fontosságú szerepe lehet, helyesen elsajátított módszer esetén nem csak a racionális gondolkodásban aktív, hanem minden hallgató esetében a többi tantárgy feldolgozásában, a vizsgákra való felkészülésben. Elsajátíthatják a józan gondolkodás buddhista formáját és megtaníthatják önmagukat és egymást a kérdésfelvetés megfelelő módszereire. (Ezek összefoglaló neve buddhista dialektika.) Ezek segítségével organikus egységbe szervezhetik a tanulmányaikat és tapasztalataikat, gyakorlataikat és tanulmányaikat.

Tartalom:

A kurzus célja az alapképzésben elsajátított ismeretelméleti tudásanyag elmélyítése. Az óra bemutatja a buddhista logika történetének és a kolostori képzésben betöltött szerepét, Dignága

és Dharmakírti ismeretelméletének kultúrtörténeti jelentőségét Indiában és Tibetben, és ismerteti műveiket és azok kommentárjait, továbbá e magyarázatok különböző, hermeneutikai és nyelvfilozófiai szempontból is érdekes típusait. Majd ezek beépülését a késői szintézisekbe, illetve a különböző értelmezések tibeti továbbfejlődését. A szemináriumon kiegészíti az előadásokat, az angol nyelvű szakirodalom segítségével az előadás anyagának aktív feldolgozása, illetve ezek példákkal való kiegészítése. A kurzus nagy hangsúlyt fektet a buddhista ismeretelméletnek és logikának a nyugati logikai hagyománnyal történő összevetésére, különös tekintettel a fenomenológia és a nyelvfilozófia eredményeire.

Követelmény:

Az órák rendszeres látogatása. Maximum 3 távollét fogadható el. A kurzus anyagának elsajátítása, számonkérés írásbeli kollokviumon



A tantárgy neve: Angol nyelvű buddhista szakszövegolvasás 2.

Neptun kód: M2-E-B402
Meghirdetés féléve: tavaszi
Az oktatás nyelve: angol
Előfeltétel: Angol nyelvű buddhista
szakszövegolvasás 1.
Óraszám: 15 óra
Kreditérték: 2
Zárási forma: gyakorlati jegy
Moodle: van

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

Az idegen nyelvű szakirodalom ismeretének elmélyítése, tapasztalatszerzés a szentiratok magyar nyelvre való fordításában.

Tartalom:

Bodhi, Bhikkhu: The Connected Discourses of the Buddha, 1133-1259. oldal – a *Samyutta Nikāya IV. Vagga, Saḷāyatana samyutta* – szuttáiból választott részek feldolgozása, fordítása.

Követelmény:

Az óra tárgya a *Samyutta Nikāya* 35. *Saḷāyatana samyutta* szövege. A szemináriumon a részvétel ajánlatos, hiszen „szellemi paradigmaváltást” követel, és erősen számítunk a diákok aktív és alkotó közreműködésére. A kurzus során folyamatosan szóbeli és írásbeli beszámolókra kerül sor.

Az órák legalább kétharmadán kötelező részt venni.



Neptun kód: M2-E-B102
Meghirdetés féléve: tavaszi
Az oktatás nyelve: magyar
Előfeltétel: Buddhista tanátadás 1.
Óraszám: 15 óra
Kreditérték: 3
Zárási forma: gyakorlati jegy
Moodle: van

A tantárgy neve: Buddhista tanátadás 2. (Tanátadás)

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy lehetőséget teremtsen a tanítás gyakorlására, olyan környezetben, ahol a körülmények lehetővé teszik az esetleges hiányosságok korrigálását.

Tartalom:

A félév során a tanítványok 20 perces előadást tartanak megadott témában. Az előadások végén a csoport tagjai olyan kérdéseket tesznek fel, amelyek a Buddha tanításaival ellentétes gondolatokat tartalmaznak. Az előadó ezekre a kérdésekre olyan válaszokat ad, amelyből kiderül, jól ismeri a buddhista hagyományt. Egy alkalommal egy-két előadás hangzik el, a kérdések több körben hangzanak el. Mind az előadóknak, mind pedig a kérdezőknek fel kell készülniük a megadott témából.

Követelmény:

A szemináriumom való aktív részvétel, 20 perces előadás tartása a megadott témákban.



A tantárgy neve: Buddhista tanátadás 4. (Buddhista pedagógia)

Neptun kód: M2-E-B104
Meghirdetés féléve: tavaszi
Az oktatás nyelve: magyar
Előfeltétel: Buddhista tanátadás 2.
Óraszám: 15 óra
Kreditérték: 3
Zárási forma: kollokvium
Moodle: nincs

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A kurzus a Tan hiteles átadásához szükséges módszertant és szemléletet ismerteti meg a hallgatóval.

Tartalom:

Mint minden nevelőtevékenységnek, úgy a buddhista pedagógiának is természetszerűleg megvan a maga rendszere, célja, módszertana. A buddhista nevelés alapvető célja a meglévő adottságok életre keltése az egyes emberekben, annak érdekében, hogy mindenki előhívassa és megvalósíthassa azt a benne rejlő lehetőséget, amit a buddhizmusban Buddha-természetnek neveznek. A buddhista pedagógia ezért nem választja el az életet és a nevelést, az elméleti tudást és a gyakorlati alkalmazást. A buddhista nevelés egyaránt fejleszti az erényeket (síla), az elmélyedést (szamádhi) és a

bölcsességet (pradnyá). Az oktatás célja: közvetlen, személyes betekintés a Dharma igazságába, bölcsesség megalapozása, amely segít mind a megszabadulásban, mind az élet hétköznapi kihívásaiban.

Követelmény:

Aktív részvétel az előadásokon, valamint a félév végén vizsga a kurzus ismeretanyagából. Egy hivatkozással és irodalomjegyzékkel ellátott, a szakdolgozat formai követelményeinek megfelelő 3-5 oldalas írásbeli dolgozat benyújtása.



Neptun kód: M2-E-B503
Meghirdetés féléve: tavaszi
Az oktatás nyelve: magyar
Előfeltétel:
Buddhista etika és pszichológia 1. és 2.
Óraszám: 15 óra
Kreditérték: 2
Zárási forma: gyakorlati jegy
Moodle: van

A tantárgy neve: Buddhista etika és pszichológia 3. (Buddhizmus és halál)

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a buddhizmus egyik legfontosabb nézetével, a mulandósággal és azon belül a halállal kapcsolatos tanításokat összegezze a Dharma nagy iskolái, azaz a théraváda, a mahájána és a vadzsraja rendszere szerint. Fontos célja az órának a személyes gyakorlás, a személyes tapasztalatszerzés, továbbá, hogy hatékony eszközöket adjon, mind a magunk, mind mások halálának megfelelő kezeléséhez.

Tartalom:

Korunk egyik leginkább félreértett témájával, a halál és a mulandóság buddhista megközelítésével, valamint a szemantikai alapok után a nagy iskolák halál gyakorlataival és szertartásaival ismerkednek meg a hallgatók. Mind magunkon, mind pedig másokon való segítség lehetőségét, tudását nyújtja a kurzus.

Követelmény:

Aktív részvétel a szemináriumon.



A tantárgy neve: Buddhista szaknyelv 2. (Páli)

Neptun kód: M2-E-D102
Meghirdetés féléve: tavaszi
Az oktatás nyelve: magyar
Tantárgykapcsolat, előfeltétel:
Buddhista szaknyelv 1. (Páli)
Óraszám: 30 óra
Kreditérték: 5
Zárási forma: gyakorlati jegy
Moodle: van

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A páli (és a klasszikus tibeti) az MA képzés szerves részét képezi, két féléven keresztül oktadjuk. Jelen kurzus során a hallgatók megismerik az ókori india nyelvi környezetét, a szanszkrit és a páli nyelv viszonyát, valamint mélyreható páli nyelvi ismeretekre tesznek szert. A buddhizmus mélyebb megértéséhez vezető egyik út az eredeti nyelven történő olvasás. Mivel a Buddha szavait a hagyomány szerint is legeredetibb formában a páli kánon őrzi, a páli nyelv valamilyen szintű elsajátítása kiemelkedően fontos.

Tartalom:

A tárgy célja a páli nyelv alapszintű elsajátítása: a prózai kánonikus páli nyelv tan, mellőzve még a ritkábban előforduló, nehezebb nyelvi formákat. A tárgy oktatásának módszere az, hogy a hallgatók figyelme mindenekelőtt a szövegekre irányuljon, ezért lehetővé tesszük, hogy a nyelv tanuláshoz szükséges adatokhoz könnyen, gyorsan és kényelmesen hozzáférjenek. A kurzus

anyagát ezért a hallgatók elektronikus formában is megkapják, mely tartalmazza a szükséges szöveganyagot, szótárakat (amelyek angol nyelvűek). A tárgy szöveganyagát rövidebb-hosszabb, eredeti szövegű dzsátákák alkotják. A dzsátákák prózai kommentárja mellett a hozzájuk tartozó versek is feldolgozásra kerülnek. A félév szöveg anyagát a Andersen Pali Reader c. könyvének dzsátaka-fejezetéből válogatott történetek alkotják, illetve a Buddha életét bemutató történetek is sorra kerülhetnek. A Dhammacakkapavattana-szutta fordítása és elemzése zárja a kurzust, melynek szövegén keresztül a legfontosabb buddhista szakszavak jelentését eredeti szöveggörnyezetükben vizsgálhatják.

Követelmények:

A félév végén szóbeli vizsga az olvasott szöveganyagból (preparátlan szöveg fordítása), valamint írásbeli vizsga a memoriterekből.



Neptun kód: M2-E-D112
Meghirdetés féléve: tavaszi
Az oktatás nyelve: magyar
Előfeltétel: Buddhista szaknyelv 1.
Óraszám: 30 óra
Kreditérték: 5
Zárási forma: gyakorlati jegy
Moodle: nincs

A tantárgy neve: Buddhista szaknyelv 2. (Tibeti)

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A klasszikus tibeti nyelv a tibeti buddhista kultúra területén a középkori latinéhoz hasonló funkciót töltött és tölt be: erre a nyelvre fordították le az indiai buddhista műveket, a történeti forrásokat és tudományos munkákat, majd ezen a nyelven keletkeztek az önálló irányzattá vált tibeti buddhizmus eredeti filozófiai értekezései, a tibeti állam történetének krónikái és sok nagy jelentőségű tudományos traktátus (pl. az orvoslás, az asztrológia, a nyelvészet köréből).

Ez az indiai alapokon nyugvó, tibeti buddhista hagyomány ma is élő, töretlen, így a klasszikus tibeti nyelv elsajátítása rendkívüli lehetőségeket nyit meg az eredeti szövegek tanulmányozásával azok számára, akik behatóbban érdeklődnek a tibeti buddhizmus és kultúra iránt.

A klasszikus tibeti nyelv ismerete lehetőséget ad arra is, hogy a

szanszkrit nyelven elveszett indiai buddhista forrásokat tibeti nyelven tanulmányozhassák a hallgatók.

Tartalom:

A szöveg. Műfaji jellegzetességek, különös tekintettel az értekező próza és a klasszikus vers sajátosságaira. A Buddhista szaknyelv 2. kurzus a „szövegolvasás” részével elsődlegesen a nyelvtani ismeretek rutinszerű használatát célozza meg, különös tekintettel a mondatgyakorlati alkalmazására. Fokozatosan egyre hangsúlyosabbá válnak a tartalmi vonatkozások.

Ebben a félévben a preparált mondatok elemzése után egyszerűbb, rövid buddhista születéstörténeteket olvasunk (Mdzangs-blun). Eközben szinte észrevétlenül kialakul az az alapszókincs, amely már a buddhista terminológia fontos elemeit is tartalmazza. A „verses” irodalomba is bepillantunk (Cheddu brjod-pa; szkt. Udánavarga, a



kommentárt a szemináriumvezető háttér információként prezentálja.)

Követelmény:

A hallgatóknak óráról órára írásbeli házi feladatokat kell készíteniük, és otthoni önálló munkával tanulmányozniuk kell az órákon leadott nyelvtani egységeket a kötelező olvasmányban, ill. a kiosztott fénymásolt segédanyagokban. Egy-egy nagyobb nyelvtani rész, ill. szövegegység átismétléséhez röpdolgozatot és kisebb „szódolgozatot” kell írniuk.

A félév végén írásbeli vizsga lesz, amelyben a félév során tanult nyelvtani sajátosságok ismeretéről kell számot adni az előzőleg közösen feldolgozott szövegrészek alapján készült gyakorlatok megoldásával. Az írásbeli megírása kötelező.



Neptun kód: M2-E-D202
Meghirdetés féléve: tavaszi
Az oktatás nyelve: magyar
Előfeltétel: Buddhizmus ma 1.
Óraszám: 15 óra
Kreditérték: 2
Zárási forma: gyakorlati jegy
Moodle: van

A tantárgy neve: Buddhizmus ma 2. (Buddhizmus és művészetek)

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A hallgatók alapfokú tanulmányaik során átfogó képet alkothattak a buddhizmus művelődéstörténeti, filozófiai és művészeti megnyilvánulásairól. Posztgraduális szinten már az egyes főbb irányzatok (théraváda, mahájána és vadzsrajána) meditációs gyakorlatait támogató, avagy rituális, illetve spirituális célból készült tárgyait vesszük szemügyre. Ugyanakkor a befogadóra gyakorolt hatást a nyugati megítélés szerinti művészeti tevékenységként is tanulmányozzuk. Keressük a közös, illetve eltérő jellemzőket, értelmezési tartományokat. Mindezek alapján a hallgatók kialakítják saját kritikai álláspontjukat egy lehetséges buddhista művészettörténet tárgyról, kereteiről és módszereiről.

Tartalom:

A hallgatók három szempontrendszert követve ismerik meg a buddhizmus és a művészetek lehetséges viszonyát. Először a művészettörténet klasszikus, nyugati felfogásával, történetével és fogalomrendszerével ismerkednek.

Másodszor a buddhizmus több évezredes spirituális gyakorlatát körülvevő tárgyi közegben, történelmi, kulturális és politikai keretek között hajózzunk a megszerzett fogalmakra támaszkodva. Harmadszor a buddhizmus élő gyakorlatával szembesítjük frissen szerzett tapasztalatainkat, hogy lebontsuk a hagyományos kereteket, új fogalmakat keressünk a befogadói élmény jellemzésére. Végül közösen használható módszereket keresünk a korszerű buddhista szemléletű művészi teljesítmény felismerésére és megértésére.

Követelmény:

A félév folyamán hallgatók a megadott ütemben, óráról órára dolgoznak a csoportos feladatokon, melyek eredményét legkésőbb a vizsgán, de a konzultációk folyamán is bemutatják. Aktív részvétel a szemináriumon, valamint a félév végén vizsga a kurzus ismeretanyagából. A megadott feladatok feltöltése a moodle rendszerbe. Az egyéni és a csoportos feladatokon belül a megadott források elolvasása, írásos összefoglalása, óráról-órára történő ismertetése, majd a végleges esszé összeállítása.





A 3. FÉLÉV TANTÁRGYLEÍRÁSAI





A 3. FÉLÉV TANTÁRGYAI

Neptun kód: M2-E-B303

Meghirdetés féléve: őszi

Az oktatás nyelve: magyar

Előfeltétel: Buddhista meditáció 2.

Óraszám: 15 óra

Kreditérték: 2

Zárási forma: aláírás

Moodle: nincs

A tantárgy neve:
Buddhista meditáció 3.
(Tudati képzés)

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tibeti meditációs rendszerekben való eligazodás és azok gyakorlataiban való elmélyülés.

Tartalom:

A tibeti buddhista filozófia az Indiából Tibetbe került hagyományos kolostoregyetemek programja alapján a mai világi emberek igényeinek és kérdésfelvetéseinek megfelelően próbál buddhista gyakorlatokat és szemléletmódokat segítségül adni. A hagyományos buddhista pedagógia módszereit használva kisebb mennyiségű tudás átadását, gyakorlatba való átültetését és elsajátítását tűzi ki célul. Fokozatosan, évekig gyakorolható, gyakorlandó. A tanórán átadott tudás ehhez egy alapot nyújt. Az első, a

megvilágosodás önzetlen szándékának (bódhicsitta) a kibontakoztatását mutatja be. A megvilágosodás bennünk rejlő lehetőségének ész felőli ("racionális") és az érzések, tapasztalatok felőli megközelítésével kezdünk. A hagyományos buddhista képzés alapja mindig egy élő szöveghagyomány, jelen esetben a Csekava gesé hétpontos lodzsong rendszere Atísa lodzsong szövegeivel és kommentárjával. Ennek első felét közelítjük meg az indo-tibeti buddhizmus gyakorlati módszereivel.

Követelmény:

Szóbeli vizsga a félév végén.



A tantárgy neve:
Test és tudat 3.
(Elvonulás)

Neptun kód: M2-E-B313
Meghirdetés féléve: őszi
Az oktatás nyelve: magyar
Előfeltétel: Test és tudat 2.
Óraszám: 2 x 11,5 óra
Kreditérték: 4
Zárási forma: aláírás
Moodle: nincs

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

Elvonulás szervezésében, vezetésében való gyakorlat megszerzése

Követelmény:

Az elvonulás szabályai szerint meghatározott életforma betartása.

Tartalom:

A napirendben a gyakorlás áll a középpontban, ami, ülő- és sétáló elmélyedést, mantrázást, légzésfigyelést és állógyakorlatokat tartalmaz.

A mesterszakos hallgatók az alapszakos hallgatókkal együtt végzik a gyakorlatokat, segítséget nyújtva az elvonulást vezető tanárnak az előre megbeszéltek szerinti feladatokban.



Neptun kód: M2-E-B203
Meghirdetés féléve: őszi
Az oktatás nyelve: magyar
Előfeltétel: Buddhista filozófia 2.
Óraszám: 15 óra
Kreditérték: 3
Zárási forma: kollokvium
Moodle: nincs

A tantárgy neve: Buddhista filozófia 3. (Madhjamaka)

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy a BA képzés „Madhjamaka filozófia” tárgyának folytatása. A kurzus során az angol nyelvű másodlagos irodalom segítségével és a megfelelő páli, szanszkrit, tibeti nyelvű elsődleges forrásokból vett szemelvények közös tanulmányozásával az előadások aktív feldolgozására kerül sor.

Tartalom:

A hallgató a témára vonatkozó angol nyelvű szakirodalom egyéni és közös feldolgozásával részletesen megismerkedik az indiai madhjamaka bölcséleti rendszer későbbi alosztályaival (a prászangika-, a szautrántikaszvátantrika és jógácsáraszvátantrika-mádhjamika irányzatokkal), betekintést kap ezek azonosságai és különbségeibe legnagyobb képviselőik (pl. Bhávavivéka, Avalókitavrata, Dnyánagarbha, Sántaraksita, Kamalasíla) művei tartalmának összehasonlító

elemzésével. A különböző mesterek közötti filozófiai viták áttekintése során elmélyíti tudását az indiai episztemológiai logika jellegzetességeire és alapelveire vonatkozóan. Megismerkedik a “más-üresség” (tib. gzhan-stong) szemléletű madhjamaka hagyománnyal, amelynek keretében megismerkedik a jógácsára-madhjamaka világszemlélet főbb jellegzetességeivel is.

Követelmény:

Az órák rendszeres látogatása. Maximum 3 távollét fogadható el. A kurzus anyagának elsajátítása, számonkérés írásbeli kollokviumon. A szorgalmi időszakban egy, a kurzus anyagához kapcsolódó angol nyelvű tanulmány, ill. könyvrészlet tartalmának lényegi kivonatolása és szóbeli előadása.



A tantárgy neve:
Angol nyelvű buddhista
szakszövegolvasás 3.

Neptun kód: M2-E-B403
Meghirdetés féléve: őszi
Az oktatás nyelve: angol
Előfeltétel: Angol nyelvű buddhista
szakszövegolvasás 2.
Óraszám: 15 óra
Kreditérték: 2
Zárási forma: gyakorlati jegy
Moodle: nincs

**A tantárgy képzésben betöltött szerepe,
szakmai tartalma elsajátításának célja:**

Az idegen nyelvű szakirodalom ismeretének elmélyítése, tapasztalatszerzés a szentiratok magyar nyelvre való fordításában.

Tartalom:

Az óra tárgya a *Saṃyutta nikāya* 46. *Bojjhaṅgasamyyutta* szövege. A szemináriumon a részvétel ajánlatos, hiszen „szellemi paradigmaváltást” követel, és erősen számítunk a diákok aktív és alkotó közreműködésére. A kurzus során folyamatosan szóbeli és írásbeli beszámolókra kerül sor.

Követelmény:

A szemináriumon való aktív részvétel, a kijelölt szuttarészek fordítása.



Neptun kód: M2-E-B103
Meghirdetés féléve: őszi
Az oktatás nyelve: magyar
Előfeltétel: Buddhista tanátadás 1.
(Tanhallgatás és vita)
Óraszám: 15 óra
Kreditérték: 3
Zárási forma: kollokvium
Moodle: nincs

A tantárgy neve: Buddhista tanátadás 3. (Buddhista etika)

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A kurzus célja, hogy a nemes nyolcrétű ösvény tanításából kiindulva, a Páli kánon Vinaja Pitaka gyűjteményének szövegeire támaszkodva megismertesse a hallgatókat a buddhista etikával.

Tartalom:

Az erkölcsi előírások alapelveinek integrálása visszaszorítja az erkölcstelen cselekedeteket és elősegítik a helyes viselkedést, végső céljuk mégsem annyira etikai, mint inkább spirituális jellegű. Ezek az elvek nem pusztán a cselekedeteket irányító előírások, hanem elsősorban a tudati megtisztulás elősegítői. Az etikai alapelvek az ösvényt irányító célnak vannak alárendelve, ami a dukkhától való végső megszabadulás. Ugyanakkor az erkölcs alapozza meg az egész ösvényt, így a többi gyakorlat sikere szempontjából is lényegbevágó. Míg az erkölcsi alapelvek begyakorlása a meditáció gyakorlásának

és a bölcsesség elérésének megalapozásául szolgál, addig a fegyelmi előírások egy adott közösségen belül a mindennapi együttélés során felmerülő konkrét szituációk esetén szolgálnak útmutatásul.

Követelmény:

Aktív részvétel az előadásokon, a félév végén vizsga a kurzus ismeretanyagából. Egy hivatkozással és irodalomjegyzékkel ellátott, a szakdolgozat formai követelményeinek megfelelő 3-5 oldalas írásbeli dolgozat benyújtása



A tantárgy neve:
Buddhista tanátadás 5.
(A meditáció oktatása)

Neptun kód: M2-E-105
Meghirdetés féléve: őszi
Az oktatás nyelve: magyar
Előfeltétel: Buddhista tanátadás 1.
Óraszám: 15 óra
Kreditérték: 2
Zárási forma: gyakorlati jegy
Moodle: van

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A korábbi tanulmányok keretében szerzett meditációs tapasztalatokra építve legyen képes a hallgató önállóan vezetett meditációt tartani.

Tartalom:

A különböző meditációs rendszerek alapjául szolgáló szövegeken keresztül a hallgatók többféle meditációt végeznek, melyet társaik vezetnek. Az órákon a meditációk során szerzett tapasztalatokat megbeszélik.

Követelmény:

Aktív részvétel, meditáció vezetése saját elképzelés és megadott tárgy alapján, a feltüntetett irodalom két választott művének szemlézése 3.000-3.000 leütésben, egy választott szutta fordítása. A félév során három hiányzás lehetséges.



Neptun kód: M2-E-B504
Meghirdetés féléve: őszi
Az oktatás nyelve: magyar
Előfeltétel: Buddhista etika és pszichológia 3.
Óraszám: 15 óra
Kreditérték: 2
Zárási forma: gyakorlati jegy
Moodle: nincs

A tantárgy neve: Buddhista etika és pszichológia 4. (A meditáció pszichológiája)

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A nyugati pszichológia és a keleti személyiség-megközelítések elméleti háttérével foglalkozik a szeminárium. A hallgatók gyakorlati tapasztalatokat szerezhetnek a meditáció és a pszichológia kapcsolatáról.

Tartalom :

A nyugati pszichológiai irányzatok és a buddhista irányzatok pszichológiai szemléleteinek, és a területen végzett kutatásoknak megismertetése, elemzése. A kurzus során elmélyítjük az alapképzésen szerzett pszichológiai ismereteket, gyakorlati feladatokkal a hétköznapi életben is megpróbáltatjuk az alkalmazás módjait, lehetőségeit.

Követelmény:

Aktív részvétel az órákon, egy előadás megtartása a félév elején egyeztetett témából.



A tantárgy neve: Buddhista szakszövegolvasás 1. (Páli)

Neptun kód: M2-E-D103

Meghirdetés féléve: őszi

Az oktatás nyelve: magyar

Előfeltétel: Buddhista szaknyelv 2. (Páli)

Óraszám: 30 óra

Kreditérték: 6

Zárási forma: gyakorlati jegy

Moodle: nincs

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A hallgatók elmélyítik a korábban megszerzett páli nyelvi ismereteiket, illetve alkalmazzák azokat a szövegek fordítása és értelmezése során. A buddhizmus mélyebb megértéséhez vezető egyik út az eredeti nyelven történő olvasás – ennek elkezdéséhez a hallgatók már rendelkeznek elegendő ismerettel a tárgy előfeltételeit képező kurzusok elvégzésével.

Tartalom:

A tárgy célja a páli nyelv alapszintű elsajátítása: a prózai kánonikus páli nyelvten, nem mellőzve már a ritkábban előforduló, nehezebb nyelvi formákat. A tárgy oktatásának módszere az, hogy a hallgatók figyelme mindenekelőtt a szövegekre irányuljon, ezért lehetővé tesszük, hogy a nyelvtanuláshoz szükséges adatokhoz könnyen, gyorsan és kényelmesen hozzáférjenek. A kurzus

anyagát ezért a hallgatók elektronikus formában is megkapják, mely tartalmazza a szükséges szöveganyagot, szótárakat (amelyek angol nyelvűek). A kurzus szöveganyagát a Andersen Pali Reader c. könyvének a Buddha életéről szóló részleteiből válogatott történetek alkotják, illetve a Reader buddhista filozófiai tematikájú szövegeiből is válogat.

Követelmény:

A félév végén szóbeli vizsga az olvasott szöveganyagból (preparálatlan szöveg fordítása).



Neptun kód: M2-E-1313
Meghirdetés féléve: őszi
Az oktatás nyelve: magyar
Előfeltétel: Buddhista szaknyelv 2.
Óraszám: 30 óra
Kreditérték: 6
Zárási forma: gyakorlati jegy
Moodle: nincs

A tantárgy neve: Buddhista szakszövegolvasás 1. (Tibeti)

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

Mivel a szak fő tárgya a buddhizmus, szükség van arra, hogy a hallgatók ismerjék az alapítót, a történelmi Buddha szavait a hagyomány szerint legeredetibb módon megőrző szöveganyagot, annak legalább is legfontosabb részeit, illetve a szövegek alapján megismerhető kultúrát.

Ezt a célt több kurzus anyaga biztosíthatja. Jelen kurzus során a hallgatók elmélyítik a korábban megszerzett tibeti nyelvi ismereteiket, illetve alkalmazzák azokat a szövegek fordítása és értelmezése során.

A buddhizmus mélyebb megértéséhez vezető egyik út az eredeti nyelven történő olvasás – ennek elkezdéséhez a hallgatók már rendelkeznek elegendő ismerettel a tárgy előfeltételeit képező kurzusok elvégzésével.

Tartalom:

Hosszabb születéstörténetek kerülnek feldolgozásra (Mdzangs-blun), az Udánavarga értelmezése részletekbe menő magyarázatokkal, a buddhista gyakorlattal foglalkozó leírások Kamalasíla művéből, a Bsgom-pa'i rim-pá-ból (Bhávánákramából) és hasonló nehézségű szövegek.

A hallgatók érdeklődésének és képességeinek függvényében olvasunk a buddhizmus történetéről, Buddha életéről szóló szövegeket, ill. tibeti krónikákat (pl. Bu-ston: Chos-'byung, Asvaghósa, Rgyal-rabs gsal-ba'i me-long stb.).

A fordításhoz, értelmezéshez használt anyagok: a feldolgozásra kerülő szövegek eredeti szövege vagy „nyugati” szövegkiadása, elsődleges és másodlagos kommentárjaik, párhuzamos szövegek tibeti vagy más keleti nyelven, nyugati nyelvű fordítás, ha van ilyen, valamint a



kapcsolódó szakirodalomkönyvtárunkban fellelhető darabjai. A szemináriumvezetők jelölik meg az aktuálisan kötelező illetve ajánlott irodalmat.

Követelmény:

A hallgatók óráról órára házi feladatokat írnak, ami az adott szöveganyag egyéni feldolgozásából áll. A szövegeket a problémák összegyűjtésével otthoni munkával preparálni és fordítani kell. Egy-egy nagyobb szövegegység közös elolvasása, alapos nyelvtani és tartalmi elemzése után a hallgatók rövidebb dolgozatot írnak, melyhez az előre megbeszélt tibeti szavak memorizálása és a már feldolgozott szövegrészlet ismerete szükséges. A dolgozatok megírása kötelező. A kurzust írásbeli vizsga zárja.



Neptun kód: M2-E-D203
Meghirdetés féléve: őszi
Az oktatás nyelve: magyar
Tantárgykapcsolat, előfeltétel: nincs
Óraszám: 15 óra
Kreditérték: 3
Zárási forma: kollokvium
Moodle: nincs

A tantárgy neve: Buddhizmus ma 3. (Buddhizmus és tudatkutatás)

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A kurzus célja a nyugati elmekutatás azon területeinek és kérdéseinek ismertetése, melyeket részben a buddhizmus inspirált, valamint bemutatni e diskurzusnak a buddhizmus tudományos kutatására tett hatását.

Tartalom:

A buddhista bölcelet a lélek hagyományos koncepciójának kiküszöbölésével alternatív hipotéziseket állított föl az érzékelési, ill. általában az elmeműködési funkciók magyarázatára. Így jött létre egy rendkívül sokoldalú, helyenként kifejezetten modernnek ható diskurzus az elméről/tudatról, ezért a buddhista bölcelet zömében egyfajta archaikus „elmefilozófiaként” is értelmezhető. Nem véletlen, hogy a buddhizmus pár évtizede gyümölcsöző kapcsolatba került a kognitív tudományokkal, ahol is újszerű gondolatokat inspirált, sőt létrejött egy nyugati buddhista alapú nyugati elmefilozófiai/kognitív tudományi

irányzat. E közeledés természetesen hozta magával az addig a hagyományos bölcsészet (orientaliztika, vallástörténet, filológia) által meghatározott buddhológia átalakulását, minek révén sorra jelentek meg olyan munkák, melyek a kognitív tudományok (avagy annak hatására, azzal több számos érintkező egyéb diszciplínák, pl. a fenomenológia vagy a pszichoterápia) szempontjait és eredményeit a bölcsészetben, azaz a buddhizmus kutatásában hasznosították. Emellett a modern pszichológia és a kognitív tudományok által tárgyalt kérdések egyre több jelenkori buddhista elméleti munkában is fölbukkannak. A kutatók mellett autentikus buddhista szerzők, (köztük a Dalai Láma) is felismerték a modern tudatkutatás és buddhista bölcelet kapcsolatában rejlő lehetőségeket.

Követelmény:

Az előadás rendszeres látogatása, egy választott téma önálló feldolgozása és a csoport számára összefoglaló előadás tartása.



A tantárgy neve: Buddhista esztétika

Neptun kód: M2-E-D301
Meghirdetés féléve: őszi
Az oktatás nyelve: magyar
Előfeltétel: Buddhizmus ma 2.
Óraszám: 15 óra
Kreditérték: 2
Zárási forma: kollokvium
Moodle: nincs

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A történelmi Buddha nézeteinek filozófiai, s mint ilyen, esztétikai, értékválasztó jellegéből következő képzetek művészi megjelenítésének megértése. Az elmúlt több mint kétezer év, így a kortárs művészetek buddhista szemléletű értelmezése.

Specifikus célkitűzések: esztétikai alapfogalmak taglalása mellett a művészi megnyilvánulások különösségének vizsgálata. A kurzus során a hallgatók bevezetést kapnak a művészetfilozófia világába, módszereibe.

Tartalom:

A kurzus alapfogalmak (szépség, művészet, utánzás, szimbólumok) tisztázásával bevezetesként szolgál az esztétika területére. Elsősorban az esztétikai élmény és ízlésítélet sajátosságait vizsgáljuk, de kezdettől szélesebb művészetelméleti összefüggésében tekintjük át a felmerülő kérdéseket. Így a filozófiai, történeti, lélektani, társadalmi és vallási aspektusok

is vizsgálatunk tárgyai lesznek. Megismerkedünk az alkotó, a mű és a befogadó hármasságával, a műfajok elméletével. Három huszadik századi művészetfilozófiát vizsgálunk: Lukács György Heidelbergi művészetfilozófia és esztétika, Martin Heidegger A műalkotás eredete és Hans Georg Gadamer A szép aktualitása című művét. Az így szerzett ismereteinket a korábbi buddhista filozófiai, vallás és művészettörténeti ismereteinkre alapozva összevetjük a buddhizmus sajátos műalkotásaival.

Követelmény:

Az előadásokon való aktív részvétel. Maximálisan elfogadható távollét: 3 előadás.

A hallgatók a beadandó dolgozatokat a szemeszter során feldolgozott információk alapján készítik el, fedőlappal, tartalomjegyzékkel, hivatkozásokkal és forrás-megjelöléssel látják el. Elvart terjedelem: egyéni dolgozat egy buddhista ihletésű műről: 20-25 ezer leütés.

A félév végén szóbeli vizsga a kurzus ismeretanyagából.



A 4. FÉLÉV TANTÁRGYLEÍRÁSAI





A 4. FÉLÉV TANTÁRGYAI

Neptun kód: M2-E-B304
Meghirdetés féléve: tavaszi
Az oktatás nyelve: magyar
Tantárgykapcsolat, előfeltétel: nincs
Óraszám: 15 óra
Kreditérték: 2
Zárási forma: aláírás
Moodle: nincs

A tantárgy neve:
Buddhista meditáció 4.
(Zen)

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A képzés egészen végighúzódo meditációs gyakorlatok utolsó része, melynek célja a zen meditáció megismerése.

Követelmény:

Az órákon való aktív részvétel, a meditáció személyes tapasztalatairól szóbeli beszámoló.

Tartalom:

A zen gyakorlása a meditáción alapul. A zen meditáció, a szertartásos viselkedés, a szertartás teremben, a zen templomban való viselkedés elsajátítása. A meditáció jelentősége és szerepe a szellemi úton. A recitálás gyakorlata. A szív szútra recitálásának elsajátítása. A zen leborulás jelentősége és gyakorlata. A sétáló meditáció elsajátítása és gyakorlása. A meditációból, recitálásból, leborulásból, dharma beszédből és kóan felolvasásból álló szertartás levezetésének elsajátítása és gyakorlása.



A tantárgy neve: Test és tudat 4. (Sziertartástan)

Neptun kód: M2-E-B314
Meghirdetés féléve: tavaszi
Az oktatás nyelve: magyar
Előfeltétel: Test és tudat 3.
Óraszám: 15 óra
Kreditérték: 2
Zárási forma: gyakorlati jegy
Moodle: nincs

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A kurzus célja, hogy bepillantást engedjen a buddhista szertartások hatalmas kosarába. A szertartások ismertetésének sorrendje: liturgikus éneklés, recitálás, a menedék és bódhicsitta szertartásai, a leborulás szertartásos gyakorlata, felajánlások, idézés, dicsőítés, beavatási szertartás, trónraültetési szertartás részletes ismertetése, a tantrikus szertartások, szentelések, tűzsziertartások és halotti szertartások gyakorlataival való ismerkedés.

Tartalom:

A buddhizmus minden irányzatában leggyakoribb szertartáselemek, kegytárgyak, szimbólumok ismertetése.

Követelmény:

A kurzuson való aktív részvétel. Maximálisan elfogadható távollét: 3 alkalom.

A szertartásrendek alapos ismerete, a kurzus ismeretanyagának elsajátítása.



Neptun kód: M2-E-B204
Meghirdetés féléve: tavaszi
Az oktatás nyelve: magyar
Előfeltétel: Buddhista filozófia 3.
(Madhjamaka)
Óraszám: 15 óra
Kreditérték: 3
Zárási forma: kollokvium
Moodle: nincs

A tantárgy neve: Buddhista filozófia 4. (Jógácsára)

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A kurzus során az angol nyelvű szakirodalom segítségével az előadás anyagának aktív feldolgozása, illetve ezek példákkal való kiegészítésére kerül sor.

Követelmény:

Aktív részvétel az előadásokon. Az előadáson elhangzottak, valamint a kötelező irodalom alapján írásbeli vizsgát tesznek a hallgatók.

Tartalom:

A kurzus célja alapképzésben elsajátított tudásanyag kiszélesítése és elmélyítése. Ehhez elsősorban az olyan nagy összefoglaló munkákat veszi igénybe segítségül, mint Aszanga és Hszüan-Cang abhidharmikus értekezéseit, ill. vallásfilozófiai értekezéseit. Emellett áttekinti a jógácsára-madhjamaka szintézisek kialakulását és jellemzőit, kitér a jógácsára filozófia továbbélésére a kínai buddhista filozófiai iskolákban, illetve hatására a tantra kialakulására és fejlődésére, valamint ismerteti a Tathágatagarbha (buddhatermészet) és a „más-üresség” tanait.



A tantárgy neve: Angol nyelvű buddhista szakszövegolvasás 4.

Neptun kód: M2-E-B404
Meghirdetés féléve: tavaszi
Az oktatás nyelve: angol
Tantárgykapcsolat, előfeltétel: Angol
nyelvű buddhista szakszövegolvasás 3.
Óraszám: 15 óra
Kreditérték: 2
Zárási forma: gyakorlati jegy
Moodle: nincs

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

Az idegen nyelvű szakirodalom ismeretének elmélyítése, tapasztalatszerzés a szentiratok magyar nyelvre való fordításában.

Tartalom:

A *Samyutta nikāya* 12. *Nidānasamyutta* szövegei és a hozzájuk tartozó jegyzetanyag fordítása, majd közös megbeszélés utáni javítása. A szuttákban megjelenő tanítások felismerése és azonosítása, a szutták kritikai elemzése, egységes terminológiai szótár megalkotása, amely a szöveg páli nyelvű kulcsszavait foglalja magába. A visszatérő szövegrészek lehetőség szerinti egységesítése, következetes fordítása (azonban nem cél az egyéni különbségek kiküszöbölése). A szöveg egyes szuttáinak a Páli kánonban fellelhető részleges vagy teljes megfelelései (konkordancia), az eltérések vizsgálata. Konkordanciák a

tibeti, kínai és töredékes szanszkrit nyelvű kánonokban, mahájána szútrákba átvett szövegrészek fellelése.

Követelmény:

Aszeminárium „szellemi paradigmaváltást” követel, és erősen számítunk a diákok aktív és alkotó közreműködésére. A kurzus során folyamatosan szóbeli és írásbeli beszámolókra kerül sor. maximális hiányzás: 3 alkalom.



Neptun kód: M2-E-D104
Meghirdetés féléve: tavaszi
Az oktatás nyelve: magyar
Tantárgykapcsolat, előfeltétel:
Buddhista szakszövegolvasás 1. (Páli)
Óraszám: 30 óra
Kreditérték: 5
Zárási forma: gyakorlati jegy
Moodle: nincs

A tantárgy neve: Buddhista szakszövegolvasás 2. (Páli)

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A kurzus során a hallgatók egy közepesen hosszú szutta fordítása, elemzése révén tapasztalatot szereznek bonyolultabb szerkezetű, buddhista filozófiai tartalmú szövegek feldolgozásában, gyakorlatot szereznek szövegkritikai módszerek alkalmazásában.

Tartalom:

A tárgy célja a páli nyelv alapszintű elsajátítása: a prózai kánonikus páli nyelvtan, nem mellőzve már a ritkábban előforduló, nehezebb nyelvi formákat. A hallgatói csoport által közösen választott, közepesen hosszú szutta preparálása, fordítása és elemzése képezi a kurzus anyagát. A szótárazás immár nem a Readerből történik, így a hallgatóknak a nagyszótárak és egyéb források (Pali Propernames, fordítások, elemzések, stb.) használatára kell hagyatkozniuk. Ki kell alakítaniuk a terminológiát, azt

koherensen alkalmazni. Az ismételések kezelésében is következetesnek kell lenniük. Valamint a hallgatók áttekintést kapnak a Maddzshima-nikája szerkezetéről és tartalmáról.

Követelmény:

A félév végén szóbeli vizsga az olvasott szöveganyagból (preparálatlan szöveg fordítása).



A tantárgy neve: Buddhista szakszövegolvasás 2. (Tibeti)

Neptun kód: M2-E-D114
Meghirdetés féléve: tavaszi
Az oktatás nyelve: magyar
Előfeltétel:
Buddhista szakszövegolvasás 1. (Tibeti)
Óraszám: 30 óra
Kreditérték: 5
Zárási forma: gyakorlati jegy
Moodle: nincs

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

Elméletibb jellegű, filozófiai szövegek feldolgozása a tartalmi vonatkozásokkal a figyelem középpontjában. Törekszünk arra, hogy a hallgatók mind prózai, mind verses szövegekkel foglalkozzanak elmélyülten, valamint hogy a tanulmányozott szövegek a tibeti nyelv és irodalom különböző korszakait képviseljék.

Tartalom:

Nehezebb szövegeket, ill. szövegrészeket olvasunk a buddhista filozófia különböző területeiről és korszakaiból, támaszkodva a buddhista törzsanyagra mint elméleti alapra. A gyökérszövegek mellett igyekszünk tibeti nyelvű kommentárt is használni. A tibeti nyelvű kommentár egyidejű fordításával a hallgatók megismerik a kommentáriródotom műfaji jellegzetességeit, s egyben hiteles segítséget kapnak a nehezen értelmezhető

passzusok magyarázatához.

A kínálatunkban több szöveg van jelen folyamatosan. Például:

Dbyig-gnyen (Vasubandhu) A bölcsesség kincsestára (szkt. Abhidharmakósa-káriká és bhásjam, tib. Chos mngon-pa'i mdzod-kyi tshig-le'ur byas-pa és bshad-pa) című enciklopédikus művének tibeti változata. Ez a mű az Abhidharma-tanulmányok klasszikus, i.sz. 3-4. századból származó szövegek könyve, amely elsősorban a szarvástivádin és a száutrántika iskola filozófiai nézeteit mutatja be.

Ched-du brjod-pa (Udánavarga): Buddhának tulajdonított verses tanítások és kommentárjuk (szerk.: Dharmatrátá). A páli nyelvű Dhammapada bővített, átszerkesztett változata ékes tibeti nyelven. A kommentár feldolgozása válogatott szemelvények alapján történik. Különösen ajánlott a Tudat (Sems) c. fejezet.

Thogs-med Bzang-po: Rgyal-sras lag-len so-bdun-ma. Költői szépségű alkotás a középkori Tibetből a bódhiszattva



harminchét gyakorlatáról. Irodalmi vers.
Sa-skya paṇḍi-ta kun-dga' rgyal-mtshan:
Legs-par bshad-pa'i rin-po-che'i gter és
Sa-skya mkhan-po sangs-rgyas bstan-
'dzin: Blo-gsal bung-ba'i bsti-gnas.
Tibeti buddhista bölcs mondások verses
gyűjteménye a 12-13.sz.-ból egy 20.
századi prózai kommentárral.

Kamalaśīla: Bsgom-pa'i rim-pa (I-III.).
Meditációs kézikönyv a 8. századi
Indiából, elméleti és gyakorlati részekkel.
Tsong-kha-pa blo-bzang grags-pa: Byang-
chub lam-rim che-ba. A gelukpa rendhez
tartozó Tsong-kha-pa mester (1357–
1419) enciklopédikus műve az indo-tibeti
buddhista gyakorlatról és elméletről. Stb.

Követelmény:

Az angol nyelv ismerete; A nyelvtani
és szótári adatbázisok, a buddhista
terminológia, a szövegforrások, valamint
a kapcsolódó másodlagos irodalom
ismerete és magabiztos kezelése.



4 FÉLÉVEN KERESZTÜL VÉGZENDŐ SZAKMAI GYAKORLAT

A tantárgy neve: Szakmai
gyakorlat 1-4.

Neptun kód: M2-E-B-Gy001 – Gy004

Meghirdetés féléve: szemeszterenként

Az oktatás nyelve: magyar

Előfeltétel: Első gyakorlatnak nincs, a következők egymásra épülnek.

Óraszám: 2 illetve 3 összefüggő nap az első 3 félévben, a 4. félévben 3 hét (15 x 8 óra) összefüggően

Kreditérték: 0

Zárási forma: aláírás

Moodle: nincs

A tantárgy képzésben betöltött szerepe, szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgató a BA képzés folyamán megismert fogalmakat – mettá (kedvesség), upekkhá (kiegyensúlyozottság), khanti (türelem, tolerancia, elfogadás, kitartás), karuna (segítőkészség), nekkhamma (lemondás) - gyakorlatban továbbfejlessze, magáévá tegye másokkal és magával szemben, s az elvégzett munkájában

a szakmai gyakorlatot, de nem egymás utáni szemeszterben.

A szakmai gyakorlatot olyan helyen lehet teljesíteni, ahol van felsőfokú végzettségű gyakorlatvezető.

Követelmény:

A befogadóhellyel kötött megállapodás szerint, a hallgató tudásának megfelelően, odaadón végezze a vállalt feladatot a gyakorlat ideje alatt.

Tartalom:

Függ a kiválasztott szakmai gyakorlat helyétől, az elvégzendő feladatoktól.

2 összefüggő nap az őszi, 3 összefüggő nap a tavaszi szemeszterben (vagy fordítva) az első 3 szemeszterben. Az utolsó szemeszterben 3 hét összefüggő gyakorlat. Kétszer lehet ugyanazon a helyen elvégezni



A TAN KAPUJA BUDDHISTA FŐISKOLA

1098 BUDAPEST,
BÖRZSÖNY UTCA 11.
INTÉZMÉNYI AZONOSÍTÓ SZÁM: FI62370



Szerkesztette:
Komár Lajos rektorhelyettes
Göröcs Dorka Tanulmányi Osztály vezető

Design:
Nickné Páris Eszter

Felelős kiadó:
Jelen János
A TKBF rektora

